

URZĄD MIEJSKI W ŻNINIE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO „ŻNIN OSTRÓW”**

Autorzy:

mgr inż. arch. Agata Marciniak

mgr inż. arch. Aldona Cieśla

mgr inż. Sonia Myszak

27-10-2021

Spis treści

1. Wstęp	4
1) Podstawa prawna	4
2) Cel i zakres planu miejscowego oraz prognozy, stan istniejący oraz powiązania z innymi dokumentami.....	4
3) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy.....	5
2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	6
1) Położenie geograficzne	6
2) Ukształtowanie powierzchni ziemi (rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne).....	9
3) Warunki glebowe	10
4) Charakterystyka stosunków wodnych	10
5) Powietrze atmosferyczne.....	13
6) Warunki akustyczne	15
7) Klimat lokalny	16
8) Szata roślinna i świat zwierzęcy	17
9) Przyrodnicze obszary chronione.....	17
10) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione	20
3. Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	21
1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym	21
2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	21
3) Istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele tej ochrony	22
4) Projektowana zmiana użytkowania terenu	26
5) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ...	27
6) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu.....	30
4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu	31
1) Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne.....	31
2) Warunki hydrologiczne i ochrona wód	32
3) Różnorodność biologiczna, flora i fauna	32
4) Krajobraz.....	33
5) System powiązań i przyrodnicze obszary chronione	33
6) Warunki życia i zdrowie ludzi	34
7) Jakość powietrza i klimat lokalny	34
8) Zabytki i dobra materialne	35
9) Ochrona przed hałasem	35
10) Promieniowanie elektromagnetyczne i strefy ograniczonego inwestowania.....	36
11) Przewidywane skutki oddziaływania planu na całość środowiska przyrodniczego	36
12) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	38

13) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	38
14) Alternatywne rozwiązania	38
15) Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	39
5. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, podsumowanie i wnioski.....	40
6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	41
7. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne.....	42

Spis tabel:

Tabela 1 – Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2020 pod kątem ochrony zdrowia ludzi	14
Tabela 2 – Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2020 pod kątem ochrony roślin	14
Tabela 3 – Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku.	35
Tabela 4 - Oddziaływanie projektowanej zabudowy.	36

Spis rysunków:

Rysunek 1 - Lokalizacji obszaru planu na tle mapy topograficznej.	6
Rysunek 2 - Lokalizacja obszaru planu na tle OpenStreetMap.....	7
Rysunek 3 - Lokalizacja obszaru planu na tle ortofotomapy.	7
Rysunek 4 - Przekrój podłużny terenu pomiędzy ul. 700-lecia a ul. Dworcową – na podstawie numerycznego modelu terenu.	8
Rysunek 5 - Przekrój podłużny terenu pomiędzy ul. 700-lecia a ul. Ułańską – na podstawie numerycznego modelu terenu.	8
Rysunek 6 – Obszary opracowania planu na tle mapy hipsometrycznej ISOK.	9
Rysunek 7 - Lokalizacja obszarów opracowania na tle mapy hydrograficznej Polski.	12
Rysunek 8 – Róża wiatrów dla gminy Żnin.	14
Rysunek 20 – Średnie temperatury i opady w gminie Żnin.....	16
Rysunek 21 - Lokalizacja obszarów opracowania planu na tle mapy sozologicznej Polski.....	23
Rysunek 11 - Lokalizacja obszarów opracowania planu na tle Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin.	26

1. Wstęp.

W rozdziale zawarto informacje o podstawach prawnych, zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu, jego powiązaniach z innymi dokumentami oraz informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

1) Podstawa prawna

Plan miejscowy został opracowany na podstawie uchwały Nr XXX/344/2021 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żnin Ostrów”.

Plan miejscowy opracowano zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021, poz. 741 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587).

Prognoza jest niezbędnym elementem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, opracowywana jest z projektem planu i poddawana wraz z nim procedurze planistycznej od momentu opiniowania. Podstawę do opracowania niniejszej prognozy stanowi ww. uchwała o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żnin Ostrów” - opracowano zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), w zakresie uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żninie (pismo nr NNZ.9022.61.99.2021 z dnia 17 czerwca 2021 r.) oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo nr WOO.411.161.2021.KB z dnia 24 czerwca 2021 r.).

2) Cel i zakres planu miejscowego oraz prognozy, stan istniejący oraz powiązania z innymi dokumentami

Celem opracowania planu miejscowego jest m.in.: ustalenie zasad zagospodarowania i kształtowania nowej zabudowy, zapewniające harmonijne przekształcenie tkanki urbanistycznej, zachowanie właściwych proporcji i gabarytów nowej zabudowy, w relacji do historycznego układu urbanistycznej zabudowy sąsiedniej, zachowanie harmonijnego rozwoju nowej śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W uchwale Nr XXV/272/2016 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazano możliwość aktualizacji obowiązujących planów miejscowych. Cele planu są zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin.¹

W zakresie zgodności planowanych rozwiązań z dokumentami strategicznymi województwa, w szczególności Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (2018)² – obszary objęte planem wpisują się w przyjęte planowane kierunki zagospodarowania terenów. Wymieniony dokument w swych założeniach kieruje się zasadą zrównoważonego rozwoju, mając na uwadze

¹ Uchwała nr XXVIII/305/2020 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin

² Uchwała Nr VIII/135/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

realizację „Polityki ekologicznej państwa”. Obecnie obowiązuje dokument pn. „Polityka ekologiczna państwa 2030” (PEP2030)³, który staje się najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym w obszarze ochrony środowiska.

Celem sporządzenia prognozy jest określenie i ocena oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania. Skutki realizacji projektów planów będą weryfikowane na bieżąco podczas codziennej obserwacji realizacji inwestycji oraz procesów zachodzących w środowisku.

W zakresie trybu sporządzania niniejszego opracowania Burmistrz Żnina na podstawie art. 53 i w związku z art. 57 i 58 ustawy⁴ uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego miejscowego planu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żninie.

Prognoza obejmuje zatem m.in. następujące zagadnienia:

- rozpoznanie i analizę środowiska przyrodniczego (charakterystyka komponentów środowiska, stan sanitarny, stopień odporności, powiązania funkcjonalne, ochrona przyrody);
- potencjalne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego;
- prognozę zmian środowiska przyrodniczego, wynikających ze zmiany przeznaczenia terenów;
- charakterystykę podstawowych ustaleń planu miejscowego;
- propozycje rozwiązań minimalizujących skutki zmian i zagrożenia;
- prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze obecnego zainwestowania terenu;
- streszczenie.

3) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy stosowano przede wszystkim metodę, polegającą na łączeniu w logiczną całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania.

Analizując projekt planu miejscowego, w sporządzanej prognozie, wskazano potencjalne zagrożenia oraz przedstawiono rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenu. Wykorzystano dane przestrzenne udostępnione przez poszczególne instytucje, wykorzystując możliwości oprogramowania GIS.

³ Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. 2019 poz.794)

⁴ Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

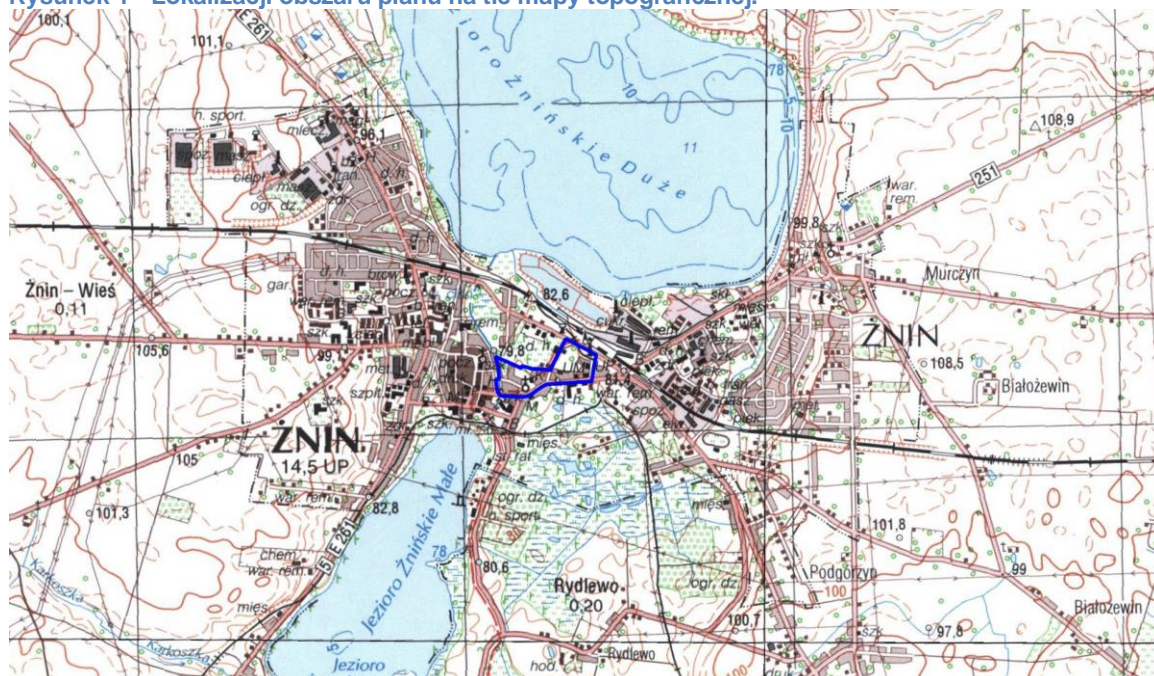
2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych miejscowym planem oraz istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego miejscowego planu.

1) Położenie geograficzne

Gmina miejsko-wiejska Żnin położona jest w północnej części powiatu żnińskiego, w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Od południa graniczy z gminami powiatu żnińskiego: Janowiec Wielkopolski, Rogowo, Gąsawa oraz gminą Dąbrowa należąca do powiatu mogileńskiego. Od wschodu graniczy z gminami Barcin i Łabiszyn (powiat żniński), od północy z gminami: Szubin i Kcynia (powiat szubiński), a od zachodu z gminą Damasławek (powiat wągrowiecki, województwo wielkopolskie). Gminę Żnin zamieszkuje 24001 mieszkańców (2020) i zajmuje powierzchnię 250,4 km², co stanowi 25% powierzchni powiatu żnińskiego oraz 1,3% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego⁵. Miasto Żnin jest miastem stanowiącym stolicę powiatu.

Rysunek 1 - Lokalizacji obszaru planu na tle mapy topograficznej.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

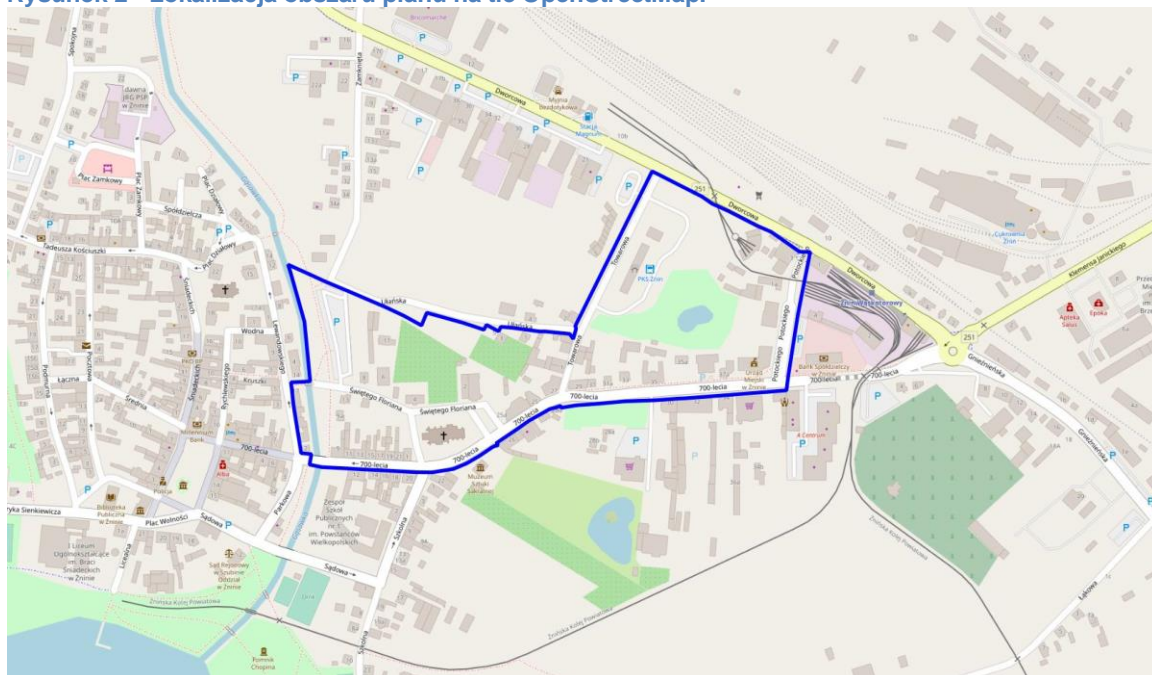
Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o powierzchni około 10,8 ha, położony jest w centralnej części miasta Żnina w granicach określonych na rysunku planu, pomiędzy ul. Potockiego, ul. 700-lecia, ul. Lewandowskiego, ul. Ułańską, ul. Towarową i ul. Dworcową.

Poniżej przedstawiono obszar objęty planem miejscowym na tle mapy pn. Open Street Map, która dobrze obrazuje kontekst istniejących ulic, czy też charakterystycznych elementów zagospodarowania, co ułatwia orientację w terenie, a także obrazuje kontekst przestrzenny położenia poszczególnych podobszarów opracowania planu w mieście Żninie. Przy ul. 700-lecia i ul. Potockiego znajdują się obiekty administracji publicznej, tj. Urzędu Miejskiego w Żninie, Starostwa Powiatowego w Żninie. Na narożniku ul. Potockiego i ul. Dworcowej znajduje się zabudowa zabytkowej zajezdni żnińskiej kolei wąskotorowej. Na obszarze od strony ul. Dworcowej funkcjonuje dworzec autobusowy PKS. Od południa zaś, przy ul. 700-lecia, obszar planu zabudowany jest budynkami

⁵ Dane GUS 2020

kamienicznymi tworzącymi pierzeję uliczną. Są to budynki w większości zabytkowe, do których zalicza się również kościół pw. Św. Floriana.

Rysunek 2 - Lokalizacja obszaru planu na tle OpenStreetMap.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

Teren jest zróżnicowany własnościowo, przy czym dość duży udział w terenie objętym opracowaniem planu stanowi własność gminna, co daje większą swobodę w zagospodarowaniu terenów, zwłaszcza na cele publiczne.

Rysunek 3 - Lokalizacja obszaru planu na tle ortofotomapy.

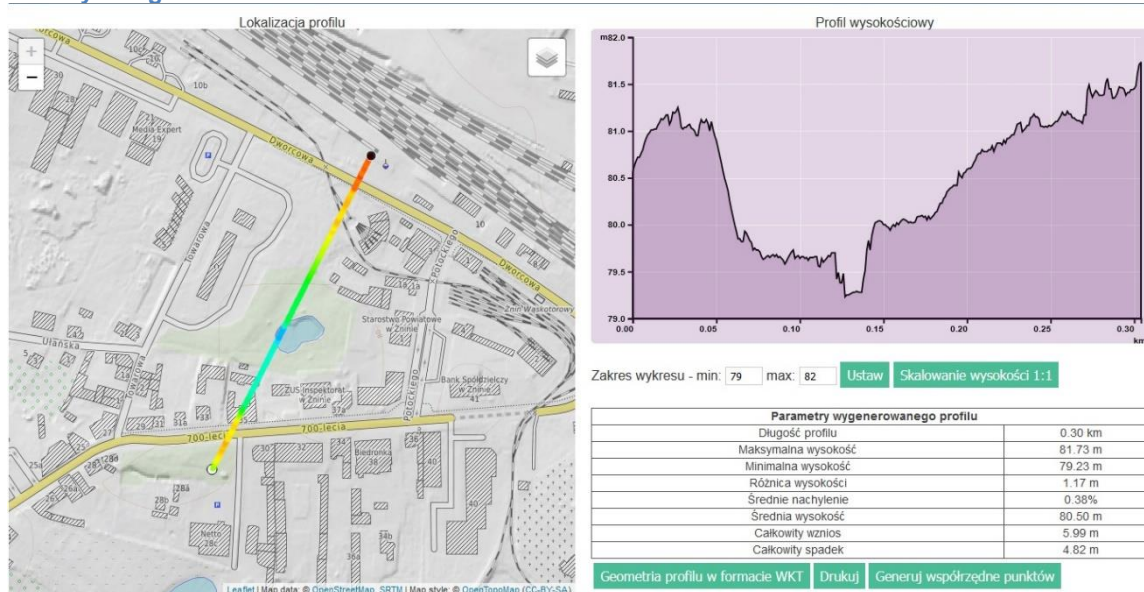

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

Obszar pomiędzy budynkami administracyjnymi a dworcem PKS zagospodarowany jest zielenią oraz znajduje się tam zbiornik wodny. Część nieruchomości nie jest jeszcze zagospodarowana i można ją uzupełnić nową zabudową. Na poniższym przekroju terenu widać jak przebiega nieznaczne obniżenie terenu

w związku z obecnością tego zbiornika. Rzędne terenu kształtują się w przedziale: 79,23 – 81,73 m n.p.m. (średnia: 80,5 m n.p.m.).

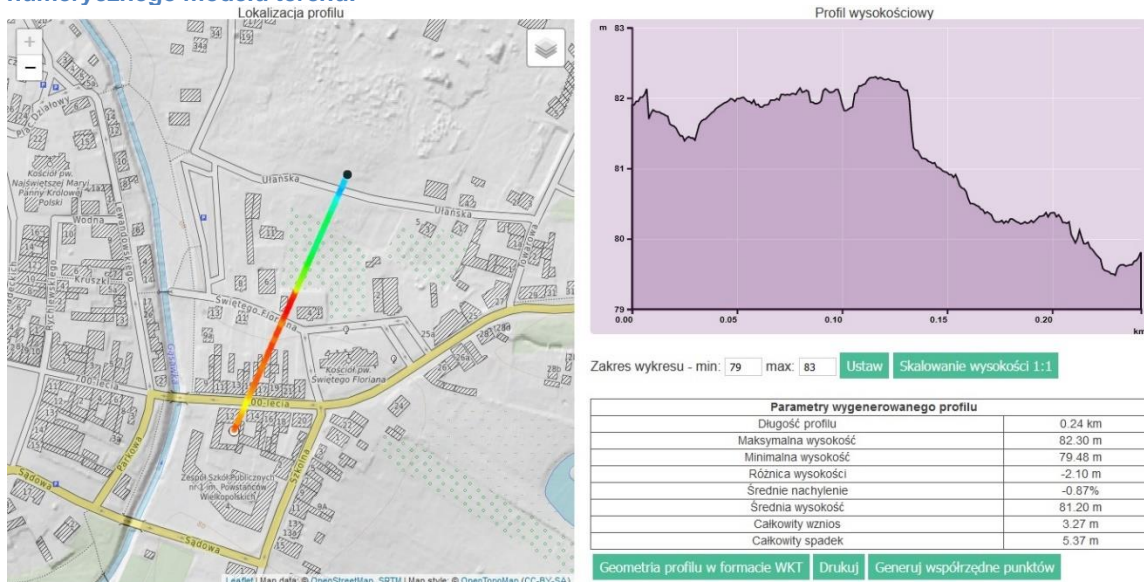
Rysunek 4 - Przekrój podłużny terenu pomiędzy ul. 700-lecia a ul. Dworcową – na podstawie numerycznego modelu terenu.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

W zachodniej części obszaru opracowania teren obniża się od ul. 700-lecia i św. Floriana w kierunku północnym. Tu różnica wysokości wynosi już ponad 2,0 m. Rzędne terenu występują w przedziale: 79,48 – 82,30 m n.p.m.

Rysunek 5 - Przekrój podłużny terenu pomiędzy ul. 700-lecia a ul. Ułańską – na podstawie numerycznego modelu terenu.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

Przeważający obszar objęty planowanym opracowaniem znajduje się w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego historycznej części Żnina położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej w Żninie nr XVI/93/2007 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 9 listopada 2007 r. (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2008 r. nr 25 poz.340) oraz w niewielki stopniu obejmuje go miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Żnina zatwierdzony uchwałą nr XLII/405/2006 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 26 października 2006 r.

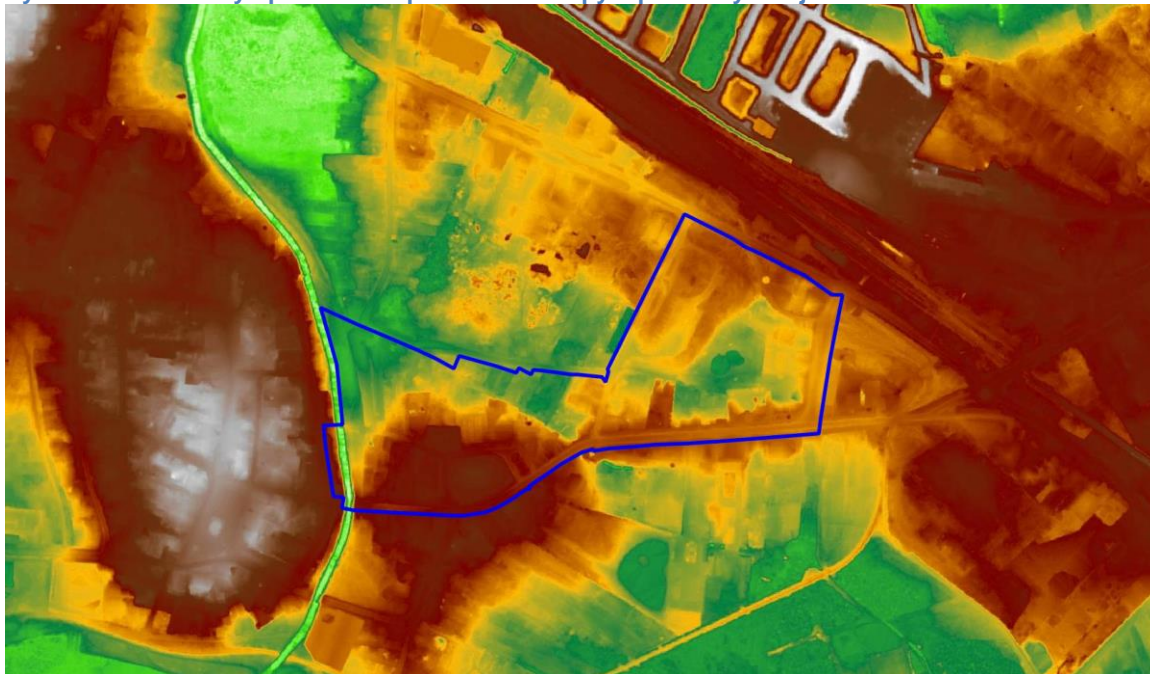
(Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. nr 156, poz. 2279) (teren pomiędzy rzeką Gąsawką a ul. Lewandowskiego).

Przedmiotowy teren położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich, dla którego obowiązują przepisy uchwały Nr XLIX/810/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 28.09.2018 r. poz. 4856), w tym odstępstwa dot. m.in. budowy obiektów budowlanych w pasie 100m od rzeki Gąsawki. Przedmiotowy obszar jest objęty ochroną konserwatorską „A”, „B” i archeologiczną. Teren jest obsługiwany przez drogi gminne i drogę wojewódzką nr 251 Inowrocław - Kaliska (ul. Dworcowa). Obszar objęty planem miejscowym wyposażony jest w sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej, sieć kanalizacji deszczowej, sieć gazową oraz sieć elektroenergetyczną.

2) Ukształtowanie powierzchni ziemi (rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne)

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym, zaproponowanym przez Jerzego Kondrackiego, obszar objęty miejscowym planem położony jest w granicach prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, w obszarze mezoregionu – Pojezierze Gnieźnieńskie⁶. W budowie geologicznej omawianego obszaru dominują grunty pierwotnie pochodzenia organicznego (torfy) znacznie już przekształcone antropogenicznie (nasypy, hałdy). Podział podłoża geologicznego jest zasadniczo odzwierciedleniem ukształtowania terenu widocznego na hipsometrii (rys. 6). Zgodnie z wydzieleniami geologicznymi mapy geologicznej Polski (1:500 000) udostępnionej przez Państwowy Instytut Geologiczny obszary znajdujące się w dolinie Gąsawki znajdują się w zasięgu występowania piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namuł (holocen), co jest charakterystyczne dla obszarów teras rzecznych.⁷

Rysunek 6 – Obszary opracowania planu na tle mapy hipsometrycznej ISOK.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportel.gov.pl> oraz własne

⁶ Polska – Rejony Fizycznogeograficzne wg Jerzego Kondrackiego, Państwowy Instytut Geologiczny, dostępny w Internecie: <http://dm.pgi.gov.pl/> [dostęp: 05-10-2021]

⁷ Na podstawie mapy wydzieleni geologicznych szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 Państwowego Instytutu Geologicznego

3) Warunki glebowe

W zakresie analizy mapy glebowo rolniczej, należy stwierdzić, że wszystkie tereny znajdują się w zasięgu terenów zabudowanych (Tz), choć w dolinie Gąsawki występują wydzielone gleby torfowych i murszowo-torfowych (T) również w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów opracowania.⁸

Pod względem użytków gruntowych występujących na omawianym obszarze dominują znacznie użytki terenów zabudowanych (B i Bi). Uzupełniająco występują również użytki drogowe (dr) oraz inne tereny komunikacyjne (Ti). Na obszarze opracowania omawianego planu miejscowego nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. W obszarze opracowania nie jest wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.⁹

4) Charakterystyka stosunków wodnych

Wody powierzchniowe

Gmina Żnin leży w całości w dorzeczu Warty. Jest odwadniana poprzez Gąsawkę i Potok Foluski do Noteci, a jej południowo – zachodni fragment w rejonie jeziora Kaczkowskiego do Wełny (lewobrzeżnego dopływu Warty). Największa część gminy leży w zlewni Gąsawki, która jest lewobrzeżnym dopływem Noteci. W swoim górnym i środkowym biegu Gąsawka przepływa przez szereg jezior w dolinie wyraźnie zaznaczającej się w rzeźbie środkowej części gminy.¹⁰

Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Żnińskiego Dużego objęte są strefami zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10, 100 i 500 lat. Fragment terenu zieleni objętego miejscowym planem, znajdujący się w sąsiedztwie Gąsawki znajduje się w strefach zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10 i 100 lat (zagrożenie wysokie i średnie). Nie są to obszary o znacznych powierzchniach i zawierają się w terenach zielonych. Nie są one zabudowane, a ich zasięgi nie wykraczają poza dolinę rzeki.¹¹

Analizowany teren położony jest, zgodnie z podziałem dokonany przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w oparciu o dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna), w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego (RW60002518836779). Zgodnie z ustaleniami aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021¹² jest to silnie zmieniona część wód. Nie jest użytkowana na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia ani do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych. Zaliczona została do części wód wyznaczonych jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, a także jako obszary wrażliwe na substancje biogenne.

Aktualny stan tej JCWP oceniono jako zły, a celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. W zlewni zidentyfikowano znaczącą presję ze strony gospodarki komunalnej, a także zidentyfikowano presję, której źródła nie rozpoznano. W programie działań zaplanowano następujące działania:

⁸ mapy glebowe województwa kujawsko-pomorskiego – [dostęp: 30-09-2021]

⁹ Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021 poz. 1326)

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin (uchwała nr XXVIII/305/2020 Rady Gminy Żnin z dnia 29 grudnia 2020 r.)

¹¹ ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju, dostępny w Internecie: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/htm> [dostęp: 24-09-2021]

¹² <http://apwsk.poznan.rzgw.gov.pl> [dostęp: 30-09-2021]

- kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
- modernizacja oczyszczalni ścieków Jaroszewo,
- budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Żnin,
- budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących,
- budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- regularny wywóz nieczystości płynnych.

W zakresie celu środowiskowego ustalonego dla obszaru chronionego OCHK Jezior Żnińskich wyszczególniono: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk. Ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych, płynących i stojących) wraz z pasem otaczającej roślinności.

Zgodnie z wynikami badań, klasyfikacji wskaźników i oceny za lata 2014-2019 prowadzonymi przez GIOŚ, dla Gąsawki do wypływu z Jez. Sobiejuskiego w ocenie stanu JCWP określono słaby potencjał ekologiczny (2017), a ogólny stan wód określono na poziomie złym (2017). Badania wykonano w punkcie pomiarowym Gąsawka - poniżej Jeziora Sobiejuskiego, Sobiejuchy (gmina Żnin).¹³

Wody podziemne

Teren objęty miejscowym planem położony jest w obrębie obszaru nr 43 jednolitych części wód podziemnych o kodzie europejskim - PLGW600043. JCWPd nr 43 znajduje się w wykazie wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

W zakresie stanu chemicznego i ilościowego omawianej JCWPd, oceniony jest on jako słaby. Przyczyną stanu słabego jest zidentyfikowanie ingresji zasolonych wód z poziomu neogeńsko-paleogeńskiego w wyniku wysokiego poboru wód w ujęciach. Zidentyfikowano przekroczenia wartości progowych TVELZPd-NO₃ w punkcie monitoringu 2192, reprezentatywnym w teście C.3 do oceny siedliska 614 w Dolinie Noteci. Zniekształcenie stosunków wodnych siedlisk typu 641 i 721 na obszarach: Natura 2 Pojezierze Gnieźnieńskie oraz Powidzki Park Krajobrazowy pod wpływem obniżenia poziomu wód podziemnych w PPW wywołanego odwodnieniem górnym. Osiągnięcie celu środowiskowego, jakim w tym przypadku jest dobry stan chemiczny i ilościowy – uznano za zagrożone.

Wody podziemne są przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Zgodnie z ustaleniami aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021¹⁴ wśród działań związanych z JCWPd znalazło się:

- opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) oraz wydanie rozporządzenia w tym zakresie
- stworzenie podstaw do umożliwienia przeprowadzenia pomiarów i raportowania ilości nierejestrowanych poborów wód podziemnych
- inwentaryzacja ujęć wód podziemnych wykorzystywanych do nawodnień rolniczych. (dot. studni wykonanych w ramach zwykłego korzystania z wód) oraz kontrola poboru wody z tych ujęć
- przekazywanie raz w roku przez zarządcę zakładu górnego danych o stanie wyrobiska, w którym zaprzestano eksploatacji (prowadzone odwodnienia, stan rekultywacji, prowadzenie monitoringu)
- coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia

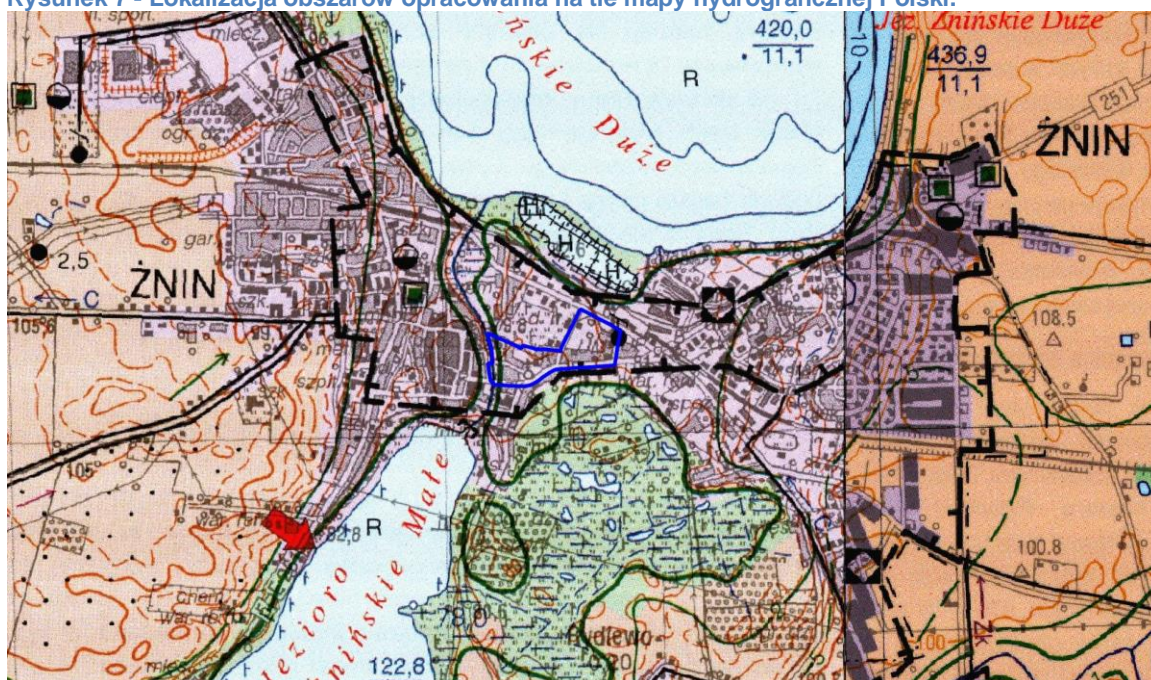
¹³ „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela” [dostęp: 30-09-2021]

¹⁴ <http://apwsk.poznan.rzgw.gov.pl> [dostęp: 30-09-2021]

- rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych
- prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1000 m³/d
- ustalenie wartości obniżonych celów środowiskowych
- zmiana zapisów w ustawach Prawo wodne oraz Prawo ochrony środowiska
- prowadzenie działań sprawozdawczych z zakresu korzystania z wód.

W ramach monitoringu stanu jakości wód podziemnych w roku 2020 GIOŚ wykonał pomiary i dla JCWPd nr 43 punktem pomiarowym najbliższym położonym względem granic opracowania planu był punkt w Dochanowie (gmina Żnin) nr 1961. Na podstawie wyników badań stan wód podziemnych badanych w tym punkcie pomiarowym określono klasę końcową 2020 r. jako II – czyli dobry stan wód.¹⁵

Rysunek 7 - Lokalizacja obszarów opracowania na tle mapy hydrograficznej Polski.

Źródło WMS: <http://mapy.geoportal.gov.pl> oraz własne

Na podstawie mapy hydrograficznej obszar objęty planem w całości stanowi tereny zabudowane, które charakteryzują się przepuszczalnością zróżnicowaną (współczynnik filtracji od 10⁻³ do 0 m*s⁻¹), która obejmuje grunty antropogeniczne, a więc silnie przeobrażone przez człowieka (klasa 5). Jedyne tereny nr 7 zakwalifikowane są do 1 klasy przepuszczalności, oznaczającej przepuszczalność łatwą o współczynniku filtracji większym niż 10⁻³ m*s⁻¹, obejmuje najczęściej: rumosze skalne, piargi, żwiry i pospółki.

Zasadniczo tereny objęte opracowaniem położone są w zasięgu hydroizobaty (rys. 7), określającej głębokość do zwierciadła wód podziemnych od powierzchni terenu na mniej niż 5 m, ale nie mniej niż 2 m.

Na przedmiotowym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych. Obszar ponadto położony jest w zasięgu obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Subzbiornik Inowrocław-Gniezno nr 143: wody trzeciorzędowe, wymagające wysokiej ochrony (OWO), zbiornik o ogólnej powierzchni 200 km². Średnia głębokość ujęcia wynosi 120 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 96 tys. m³/dobę. Wody zbiornika obejmują swym zasięgiem centralny obszar gminy Żnin.

¹⁵ 2020 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring operacyjny, dostępne w Internecie [dostęp: 30-09-2021]

5) Powietrze atmosferyczne

W celu rozpoznania stopnia zanieczyszczenia powietrza w Polsce, prowadzone są kontrole stężeń substancji zanieczyszczających w formie pomiarów emisji oraz badań monitoringowych immisji. W województwie kujawsko - pomorskim wydzielono 4 strefy: aglomerację bydgoską (kod PL0401), miasto Toruń (kod PL0402), miasto Włocławek (kod PL0403) i strefę kujawsko - pomorską (kod PL0404). Monitoring jakości powietrza, dla strefy kujawsko-pomorskiej prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy. Przedmiotowy obszar został do niej zakwalifikowany na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914), na podstawie którego cały powiat żniński należy analizować jako część tej właśnie strefy.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020¹⁶, zaprezentował wyniki oceny jakości powietrza atmosferycznego pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin. Wynikiem tej oceny jest zaliczenie strefy kujawsko-pomorskiej do jednej z klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej (klasyfikacja wprowadzona na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej):

- do klasy A1 – jeżeli brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- do klasy C1 – jeżeli odnotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczna ocena jakości powietrza na rok 2020 w województwie kujawsko-pomorskim dla strefy kujawsko-pomorskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia wykazała brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} (w fazie pierwszej), zatem całą strefę zaklasyfikowano w odniesieniu do tych substancji do klasy A.

Najwyższa wartość stężenia substancji w powietrzu dotyczy substancji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Ocena jakości powietrza wykazała przekroczenie dopuszczalnych stężeń ww. substancji, klasyfikując tym samym strefę kujawsko-pomorską w klasie C dla PM₁₀ i benzo(a)pirenu. Ponadto, cała strefa kujawsko-pomorska została zaliczona do klasy dla ozonu D2 w kryterium poziomu celu długoterminowego.

¹⁶ Roczne oceny jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim, Raport wojewódzki za rok 2020, dostępny w Internecie: <http://wios.bydgoszcz.pl/gios-2/raporty/> [dostęp: 30-09-2021]

Tabela 1 – Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2020 pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
1	aglomeracja bydgoska	PL0401	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾
2	miasto Toruń	PL0402	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾
3	miasto Włocławek	PL0403	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾
4	strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	A1 ²⁾

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020, str. 102

Ocena jakości powietrza w strefie kujawsko-pomorskiej pod kątem ochrony roślin nie wykazała przekroczeń w zanieczyszczeniu powietrza dwutlenkiem azotu i dwutlenkiem siarki oraz ozonem, a co za tym idzie strefa została zaliczona do klasy A. Dla ozonu w kryterium długoterminowym strefa kujawsko-pomorska uzyskała klasę D2.

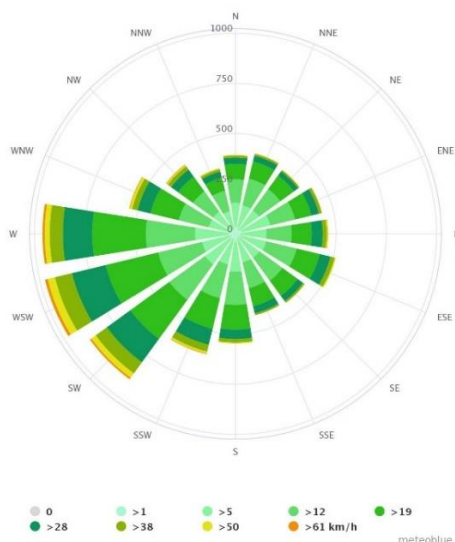
Tabela 2 – Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2020 pod kątem ochrony roślin

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
1	strefa kujawsko - pomorska	PL0803	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa kujawsko - pomorska uzyskała klasę D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2020, str. 114

Rysunek 8 – Róża wiatrów dla gminy Żnin.

Źródło: Klimat dla gminy Żnin, (<https://www.meteoblue.com>)

Według Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Polskiej Akademii Nauk dominującym kierunkiem wiatrów w gminie Żnin jest kierunek zachodni i południowo-zachodni.

Powstanie nowej zabudowy będzie się wiązało z pojawieniem się nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza. Kluczowe będą tu zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, powstające w wyniku funkcjonowania instalacji grzewczych na skutek spalania paliw. Przyjmuje się jednak, że dominować będą rozwiązania o możliwie minimalnej emisji

zanieczyszczeń, a więc bazujące na gazie ziemnym. Na obszarze opracowania źródłem zanieczyszczenia powietrza jest również transport samochodowy.

6) Warunki akustyczne

Zgodnie z Raportem o Stanie Środowiska w województwie kujawsko-pomorskim (2020)¹⁷, zanieczyszczenie hałasem staje się jednym z głównych problemów ochrony środowiska, zwłaszcza w pobliżu dużych aglomeracji miejskich, a co za tym idzie ochrona przed hałasem jest zadaniem nabierającym coraz większego znaczenia. Najistotniejszy wpływ na klimat akustyczny ma hałas komunikacyjny. Natomiast w mniejszym stopniu hałas przemysłowy i lotniczy. Obowiązujące standardy akustyczne określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Art. 113.1 ustawy Prawo ochrony środowiska, doprecyzowuje, że ochronie akustycznej podlegają tereny faktycznie zagospodarowane.

Dla gminy Żnin głównym źródłem hałasu jest tzw. hałas komunikacyjny. Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje hałas komunikacyjny pochodzący głównie od ruchu pojazdów na drodze krajowej nr 5 oraz na drodze wojewódzkiej nr 251. Przeprowadzone dotychczas badania WIOŚ wykazały przekroczenia dopuszczalnych wartości na granicy terenów zabudowy mieszkaniowej (w ciągu dnia i nocy), usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych, przede wszystkim na terenie miasta Żnina. Głównym powodem ponadnormatywnego poziomu hałasu, obok stosunkowo wysokiego natężenia ruchu pojazdów był bardzo wysoki udział w potoku ruchu pojazdów ciężkich. Na terenie zabudowy śródmiejskiej (przy głównych ulicach, poza ww. ciągami komunikacyjnymi) odnotowano nieco niższy poziom hałasu, jednak również przekraczający dopuszczalne normy.¹⁸

W 2019 roku ocenie klimatu akustycznego poddano obszar zabudowy mieszkaniowej w Żninie, gdzie w ramach kontynuowanego monitoringu hałasu komunikacyjnego badaniami objęto ulice stanowiące ciąg drogi krajowej nr 5, tj. ul. Mickiewicza, Szpitalną oraz drogi wojewódzkiej nr 251 – ul. Janickiego. Na stanowisku pomiarowym przy ul. Mickiewicza 62 prowadzono pomiary metodą ciągłą z 1 – godzinną rejestracją sygnału. W pozostałych punktach zastosowano metodę bezpośrednich pomiarów hałasu z wykorzystaniem próbkowania lub metodę pomiarów pojedynczych zdarzeń akustycznych. Obliczone wartości długookresowego poziomu dźwięku wahały się dla doby od 73,2 dB do 77,1 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów od 365 do 747 poj./h oraz 8-26% udziale pojazdów ciężkich, a dla pory nocy od 66,0 dB do 70,5 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów od 117 do 211 poj./h oraz 17-45% udziale pojazdów ciężkich. Przekroczenia dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku dla okresu doby zarejestrowano we wszystkich punktach pomiarowych i mieściły się one w przedziale od 9,1dB do 12,3 dB oraz dla pory nocy od 7,0 dB do 11,5 dB. Natomiast wartości krótkookresowego równoważnego poziomu dźwięku uśrednione dla całej kampanii pomiarowej, dla pory dnia (LAeqD) znajdują się w przedziale 69,8 dB do 71,5dB, a dla pory nocy (LAeqN) w przedziale 66,0 dB do 70,5 dB. Wyniki pomiarów wartości krótkookresowego poziomu dźwięku wykazują przekroczenia norm w porze dnia na wszystkich stanowiskach pomiarowych i osiągają wartości w zakresie od 6,5 dB (ul. Mickiewicza 19) do 9,5 dB (ul. Szpitalna 4). Również w porze nocy odnotowano przekroczenia na wszystkich stanowiskach badawczych w zakresie od 10,0 dB (ul. Janickiego 30) do 14,5 dB (ul. Mickiewicza 19). Analiza wyników badań z lat poprzednich wskazuje na ustabilizowanie na wysokim poziomie rejestrowanego poziomu hałasu komunikacyjnego w mieście w szczególności w ciągu drogi krajowej nr 5 oraz wojewódzkiej nr 251. Determinuje to konieczność podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie negatywnego całodobowego oddziaływania ruchu samochodowego

¹⁷ Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim - Raport 2020, dostępny w Internecie: <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/raporty-o-stanie-srodowiska> [dostęp: 30-09-2021]

¹⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin – Uchwała Nr XXVIII/305/2020 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 29 grudnia 2020 r.

z dróg wojewódzkich w mieście, w tym przeniesieniu ruchu tranzytowego na budowaną drogę ekspresową S5.¹⁹

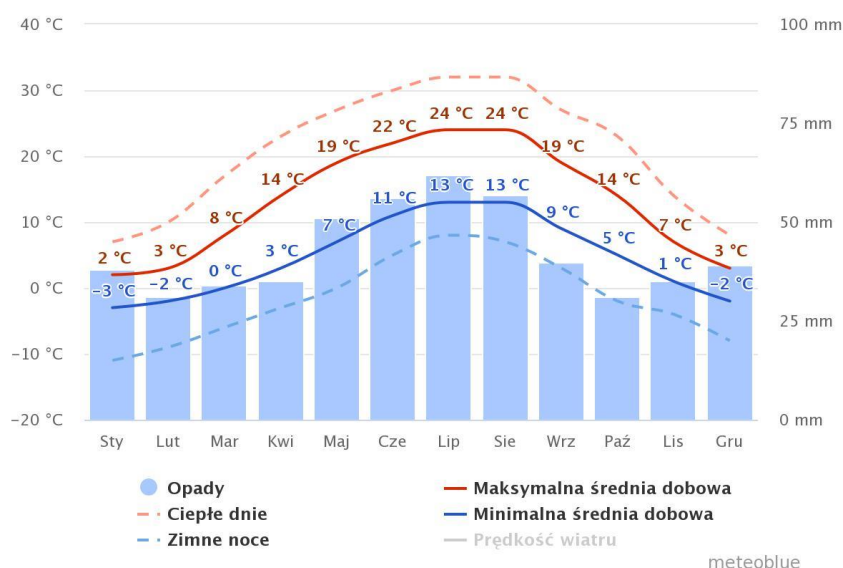
7) Klimat lokalny

Klimat lokalny w gminie Żnin jest podobnie jak w pozostałej części województwa determinowany powietrzem polarno-morskim, co oznacza stosunkowo łagodne zimy, a także deszczowe i pochmurne lata. Warunki klimatyczne dodatkowo kształtuje przestrzeń miejska - na skutek zmian urbanistycznych do atmosfery dopływają sztucznie wytworzone masy ciepłego powietrza. Klimat w mieście Żnin jest umiarkowanie ciepły. Opady deszczu są znaczące, występują nawet podczas suchych miesięcy. Klasyfikacja klimatu Köppena-Geigera: Cfb -klimat oceaniczny. Na tym obszarze temperatura średnia wynosi 9.2 °C. Średnioroczne opady to 650 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty z 38 mm deszczu. W lipcu opady osiągają wartość szczytową, ze średnią 62 mm. Lipiec jest też najcieplejszym miesiącem roku. Średnia temperatura w miesiącu lipcu wynosi 19,4 °C. Styczeń jest najzimniejszym miesiącem. Różnica w opadach pomiędzy najsuchszym i najbardziej deszczowym miesiącem wynosi 54 mm. Wahania roczne temperatur wynoszą 20,6 °C.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) największy wpływ na warunki klimatyczne mają zjawiska ekstremalne, których obecne nasilenie się zauważalnie zmienia dynamikę cech klimatu w Polsce. We wszystkich porach roku obserwowany jest wzrost temperatury powietrza, z czego zdecydowanie większy jest on w okresie zimowym niż letnim, co bezpośrednio skutkuje zmniejszeniem się liczby dni mroźnych w roku.

Dla regionu, w którym znajduje się obszar opracowania zaobserwowano wzrost liczby dni z opadami. Mimo częstszego pojawiania się długotrwałego wiatru o większej prędkości, omawiany obszar nie należy do regionów o zwiększonym ryzyku występowania maksymalnych prędkości wiatru. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Rysunek 9 – Średnie temperatury i opady w gminie Żnin.

Źródło: Klimat dla gminy Żnin, (<https://www.meteoblue.com>)

¹⁹ Ocena akustycznego środowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2019 – GIOŚ 2019 – [dostęp: 05-10-2021]

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprowadzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość, oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.²⁰

Przywołany dokument opisuje szereg kierunków działań, mających na celu zwiększenie adaptacji poszczególnych sektorów do zmian klimatycznych.

8) Szata roślinna i świat zwierzęcy

Zgodnie z „Regionalizacją geobotaniczną Polski” opracowaną przez J. M. Matuszkiewicz²¹ obszar planu położony jest w Podprovincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), Krainie Środkowowielkopolskiej (B.2), Okręgu Pojezierza Gnieźnieńskiego (B.2.1), w Podokręgu Żnińskim (B.2.1.b), a potencjalną roślinność naturalną stanowi grąd środkowoeuropejski, odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria żyzna (Galio-Carpinetum) z niewielkim udziałem niżowego łęgu wiązowo-dębowego (Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum).²²

Przedmiotowy teren charakteryzuje się silnymi przekształceniami antropogenicznymi. Jest to teren zagospodarowany zabudową głównie mieszkaniową wielorodzinną o charakterze kamienicznym. Na analizowanym obszarze występują skupiska zieleni wysokiej. Znajdują się one głównie w części opracowania pomiędzy dworcem PKS a budynkami Urzędu Miasta i Starostwa Powiatowego. Występują drzewa wysokie z gatunku lip (lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*), klon pospolity (*Acer platanoides* L.), a także topole, brzozy oraz roślinność krzewów iglastych (cyprysy, jałowce itd.).

W obszarze nie zaobserwowano zwierząt, roślin ani grzybów objętych ochroną gatunkową określoną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408). Na terenie nie zaobserwowano także występujących rzadko gatunków oraz tych zagrożonych wyginięciem oraz gatunków roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony określonej na podstawie załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992).

9) Przyrodnicze obszary chronione

²⁰ „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) – www.ms.gov.pl

²¹ Regionalizacja geobotaniczna Polskie, J. M. Matuszkiewicz, Polska Akademia Nauk, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

²² Potencjalna roślinność naturalna Polski, J. M. Matuszkiewicz, Polska Akademia Nauk, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

W gminie Żnin występują następujące formy ochrony przyrody:

- a. Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezior Żędowskich”,
- b. Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezior Żnińskich”,
- c. Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezior Rogowskich”
- d. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000, „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” [PLH040028],
- e. pomniki przyrody.

Teren objęty projektem planu położony jest w całości w granicach terenów chronionych na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jezior Żnińskich”.

Obszar obejmuje dwa systemy jezior usytuowanych w granicach Pojezierza Gnieźnieńskiego – różniących się zasadniczo fizjonomią. Rynnę zachodnią - z jeziorami Dużym i Małym Żnińskim, Weneckim, Biskupińskim, Gąsawskim i innymi charakteryzują płaskie brzegi i niski stopień lesistości. Natomiast rynna wschodnia charakteryzuje się wyższym stopniem lesistości brzegów, głębszym wcięciem rynny i wyższymi walorami krajobrazowymi oraz przydatnością dla wypoczynku. Zachodnia rynna spełnia natomiast rolę obszaru wskazanego do ochrony również ze względów kulturowo-historycznych (Biskupin, Gąsawa, Żnin, Wenecja). W obręb jednostki wchodzi także fragment miejscowości Żnin, stanowiący integralną część rynny jeziornej.

Obszar został powołany Rozporządzeniem nr 9/1991 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Akty prawne dotyczące tego obszaru ulegały wielokrotnym zmianom. Obecnie dla tego obszaru obowiązuje Uchwała nr XLIX/810/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2018 r. poz. 4856). Rozporządzenie zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów. W odniesieniu do omawianego obszaru miejskiego zastosowanie będą miały ustalenia dla:

- 1) ekosystemów nieleśnych:
 - utrzymanie i przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów z terenów otwartych,
 - unikanie dalszej fragmentacji łąk i pastwisk,
 - preferowana ochrona roślin przed szkodnikami metodami biologicznymi zamiast chemicznych,
 - wprowadzanie różnorodnych form zieleni na terenach zurbanizowanych;
- 2) ekosystemów wodnych
 - zachowanie istniejących zbiorników wodnych, w tym starorzeczy oraz cieków z pasem roślinności okalającej,
 - zachowanie naturalnej dostępności do linii brzegowej rzek i jezior,
 - retencjonowanie wód dla realizacji celów ekologicznych,
 - dla ochrony przed zanieczyszczeniami obszarowymi wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień na tereny nadbrzeżne oraz w bezpośrednich zlewniach jezior.

A także inne rekomendacje dotyczące m.in. poprawy ekspozycji obiektów zabytkowych. Ustalono również zakazy i w odniesieniu do obszaru planu będą miały zastosowanie m.in. zakaz:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m (w ramach granic OCHK) od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych i zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Najbliżej terenu opracowania znajduje się obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” Natura 2000 – PLH040028, który położony jest w odległości ok. 6,7 km w linii prostej na wschód od obszaru opracowania omawianego planu miejscowego.

Ponadto, na nieruchomości przylegającej do zabytkowego kościoła św. Floriana znajduje się pomnik przyrody wieloobiektowy: tj. dwie lipy drobnolistne o obwodach 335 i 346 cm oraz dąb szypułkowy o obwodzie 345 cm rosnący Floriana na działce o nr ew. 986 w Żninie. Drzewa zostały uznane jako pomniki przyrody na mocy Rozporządzenia Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 30.07.1991 r., nr 15, poz. 120). Przy czym akt ten został zmieniony Uchwałą Nr XL/482/2018 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 26 stycznia 2018 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody "pomnik przyrody" z wybranych drzew z terenu gminy Żnin (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 573). W tym akcie prawnym zniesiono formę ochrony przyrody "pomnik przyrody" z drzewa gat. lipa drobnolista *Tilia cordata* Mill. o obwodzie pnia 346 cm znajdującego się na terenie dz. ewid. 986 obrębu Żnin.

10) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione

Miasto i gmina Żnin zajmuje fragment krainy historycznej, jaką są Pałuki. Granice Pałuk na północy i wschodzie biegną Notecią, na południowym wschodzie – doliną Foluskiej Strugi, na południu – Wełną. Granica zachodnia przebiega przez Rogoźno, Budzyń i Margonin. Pałuki stanowią jeden z najstarszych obszarów osadniczych w Polsce. Świadczą o tym liczne wykopaliska archeologiczne z okresu kultury łużyckiej, w tym najbardziej znane położone w nieodległym Biskupinie, a także w granicach gminy Żnin – w dawnej osadzie w Sobiejuchach. Na obszarze obecnej gminy Żnin w początkach państwa polskiego (X – XI w.) istniały grody obronne m. in. w Jaroszewie, Wenecji i Żninie.²³

W gminie Żnin znajdują się 22 zabytki wpisane do rejestru zabytków. W ramach przyjętej Zarządzeniem Burmistrza nr 111/2016 z dnia 6 maja 2016 r. Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Żnin- znajduje się 531 pozycji.

W zakresie uwarunkowań konserwatorskich na terenach objętych opracowaniem planu występują:

- układ urbanistyczny Żnina, objętego granicą strefy ochrony konserwatorskiej „A” i „B”,
- strefy ochrony archeologicznej „W”,
- budynek wpisany do rejestru zabytków – przy ul. św. Floriana 1 – kościół parafialny p.w. św. Floriana – nr rej. zabytków A/825 – decyzja z dnia 14.06.1996 r.,
- budynki wpisane do ewidencji zabytków:
 - przy ul. Dworcowej 3 (dz. nr 1050) – budynek mieszkalno-usługowy – dawna mleczarnia,
 - przy ul. Dworcowej, dz. nr 1049 – parowozownia,
 - przy ul. św. Floriana 2 – budynek kina „Pałuczanie”
 - przy ul. św. Floriana 4 – plebania,,
 - przy ul. Błogosławionej Marii Karłowskiej 1 – dom,
 - przy ul. Potockiego 1 – budynek Starostwa Powiatowego,
 - przy ul. 700-lecia 9 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 11 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 13 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 15 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 19 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 21 – dom,
 - przy ul. 700-lecia – dz. nr 988/2 budynek gospodarczy,
 - przy ul. 700-lecia – dz. nr 988/2 budynek usługowy (dawny magazyn),
 - przy ul. 700-lecia 25 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 27 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 29 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 35 – dom,
 - przy ul. 700-lecia 39 – budynek Urzędu Miasta.

²³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin – Uwarunkowania (2020) – str. 24-25

3. Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę:

- celów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego miejscowego planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji miejscowego planu.

Ponadto przedstawiono analizę ustaleń planu oraz zagrożenia możliwe do zaistnienia na etapie funkcjonowania ustaleń miejscowego planu.

1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym

Tereny objęte projektem planu posiadają zidentyfikowane ograniczenia zagospodarowania terenu i są to:

- istniejące zagospodarowanie i zainwestowanie terenów
- sąsiedztwo szlaków komunikacyjnych
- zróżnicowana rzeźba terenu,
- zróżnicowane podłoże geologiczne,
- słaby stan chemiczny i ilościowy jednolitej części wód podziemnych,
- lokalizacja części obszaru planu w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Jezior Żnińskich”,
- obszary objęte ochroną zabytków: strefy ochrony konserwatorskiej, obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- przebiegające tereny kolei wąskotorowej wzdłuż granic planu.

Ponadto, w ramach obszaru planu funkcjonuje zrealizowany układ komunikacyjny dróg publicznych, a działki budowlane posiadają dostęp do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. Istnieją również tereny zielone, zarówno na obszarach opracowania, jak i w ich sąsiedztwie. Teren objęty opracowaniem jest w zasadzie w pełni zagospodarowany, a ewentualna nowa zabudowa będzie stanowiła jedynie uzupełnienie zagospodarowania fragmentów miasta objętych opracowaniem planu.

2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Omawiane obszary znajdują się w granicach administracyjnych miasta Żnina, którego obszary są całkowicie antropogenicznie przekształcone. Ich zabudowa lub zmiana przeznaczenia jest zgodna z aktualnie obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin.

Analizując skutki realizacji omawianego dokumentu, należy mieć na uwadze przede wszystkim jego celowość. W przypadku omawianego planu miejscowego ma on na celu korektę i regulację zasad zabudowy i zagospodarowania terenu na obszarach, gdzie dopuszczono zabudowę. W tym przypadku Studium nie zezwala na znaczące modyfikacje ustaleń dla analizowanych terenów. Zabudowa mieszkaniowa będzie miała dostosowany poziom intensywności do tej, która jest już zrealizowana, gdyż nie jest intencją planu zmiana charakteru fragmentów miasta objętych opracowaniem. W przypadku omawianego planu miejscowego szczególnie istotny jest kontekst historyczny – tj. wpisanie się nowej zabudowy w historyczny układ urbanistyczny będący jednym z przedmiotów ochrony zabytków na tym terenie. W przypadku braku podjęcia uchwały zatwierdzającej plan – będzie możliwość realizacji zabudowy na podstawie obowiązujących planów miejscowych.

Reasumując, w przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego nie nastąpią istotne zmiany w stanie środowiska w stosunku do stanu istniejącego. Głównie z uwagi

na stopień zainwestowania terenu, a także na to, że nowy projekt planu nie stanowi istotnej zmiany sposobu zagospodarowania terenów. Dodać też należy, że plan dotyczy obszarów położonych w centrum miasta, zatem jest to teren najbardziej pretendujący do zabudowy. Kontekst historyczny oraz istniejące enklawy zieleni, w tym wysokiej, powinien stanowić ramy dla zabudowy śródmiejskiej.

Co do zaś istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, mamy tutaj do czynienia z obszarem całkowicie przekształconym antropogenicznie. Z punktu widzenia stanu środowiska przyrodniczego istotną kwestią jest słabnąca zasobność wód podziemnych. Realizacja ustaleń planu w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej może przyczynić się (choć nie w sposób znaczący) do uszczuplenia tych zasobów, z uwagi na to, że nowa zabudowa wypełni niewielki procent całości obszaru planu.

Konieczne jest również zapobieganie uszczupleniu szaty roślinnej terenów, które są zadrzewione, czy też na których istnieją zbiorniki wodne. Są to obszary, na których możliwa jest odbudowa bioróżnorodności w obszarze miasta. Konieczność ta wynika również z objęcia formą ochrony przyrody obszaru objętego planem.

3) Istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele tej ochrony

Najbardziej istotnym problemem na dzień dzisiejszy w skali globalnej są zachodzące zmiany klimatyczne na Ziemi. Przyczyną tego stanu rzeczy jest nadmierne obciążenie środowiska działalnością człowieka: emisja CO₂ do atmosfery, zawłaszczanie terenów zielonych na rzecz urbanizacji bądź rolnictwa, ogromne ilości produkowanych odpadów (w tym nieprzemysłane technologie opakowań produktów trudne do utylizacji), niedostateczne działania lub ich brak w zakresie retencjonowania wód, itd. Wszystkie one wynikają z postępu cywilizacyjnego, który opiera się na paliwach kopalnych. Z tego punktu widzenia każda inwestycja ma negatywny wpływ na środowisko. Rolnictwo również przyczynia się do degradacji środowiska w zakresie stanu jakości wód, czego dowodzi zestaw danych dotyczących stanu jakości wód jednolitych części wód powierzchniowych. W tym celu – mimo, że nie są to działania planistyczne i nie dotyczą one bezpośrednio obszaru objętego omawianym planem miejscowym – należy przestrzegać zasad dobrej praktyki rolniczej, a także wdrażać działania określone w "Programie działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r.).

Przedmiotowe tereny zostały włączone w zasięg stref wrażliwych na zanieczyszczenie azotanami w Polsce. Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych azotanami to proces złożony i warunkowany wieloma wzajemnie powiązаныmi czynnikami, mimo to, ze względu na użytkowanie rolnicze terenów sąsiednich nie można wykluczyć, że problem ten będzie również dotyczył analizowanych obszarów. Zgodnie z „Oceną wyznaczonych w Polsce stref wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu”²⁴: całkowita ilość azotu na jednostkę powierzchni dostarczana wraz z nawozami oraz odchodami zwierzęcymi to istotny wskaźnik, przy czym ilość wymytego azotu zależy ostatecznie również od azotu wycofanego wraz z zebranymi uprawami oraz strat azotu poprzez ulatnianie się amoniaku oraz denitryfikację. Te dwa ostatnie procesy są silnie uzależnione od rodzaju gleby, hydrologii, gospodarki oraz klimatu. Z tego względu, ocena „gorących punktów” zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych azotanami wymaga analizy presji wynikających z azotu pochodzenia rolniczego na podstawie zużycia nawozów, produkcji roślinnej, zagęszczenia inwentarza żywego, nadwyżek azotu, rodzaju gleb, hydrologii, gospodarki oraz klimatu dla każdego regionu. W omawianym zagadnieniu kluczowy jest fakt, że teren objęty opracowaniem w całości jest położony na gruntach miejskich i jest

²⁴ Oceną wyznaczonych w Polsce stref wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, str. 22, dostępny w Internecie: <https://www.kzgw.gov.pl> [dostęp: 01-10-2021]

zagospodarowany zabudową śródmiejską (mieszkaniową i usługową, w tym usług wyższego rzędu). Żaden z fragmentów terenów nie będzie docelowo użytkowany rolniczo.

Problemem nie tylko ochrony środowiska ale również warunków życia ludności jest ciągle uszczuplanie zasobów wód podziemnych co zostało wykazane w poprzednich rozdziałach prognozy. Zgodnie z ustaleniami aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021²⁵ konieczne jest m.in. opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) oraz wydanie rozporządzenia w tym zakresie. Zapisano również działania kontrolne polegające na corocznym raportowaniu pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia czy też prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1000 m³/d.

Rysunek 10 - Lokalizacja obszaru opracowania planu na tle mapy sozologicznej Polski.

Źródło: geoportal, dane WMS (<https://www.geoportal.gov.pl/>)

Dziedzina planowania przestrzennego niesie jednak za sobą wiele możliwości poprawy tej sytuacji. Głównie należy przeciwdziałać „rozlewaniu” się zabudowy poza jednostki osadnicze, zarówno dlatego, że wyposażenie w infrastrukturę jest łatwiejsze i tańsze, ale też nie ingeruje się w powierzchnie dotąd biologicznie czynne. W przypadku niniejszego planu obszary zlokalizowane są w ramach centrum miasta i ich zabudowa wypełnia strukturę funkcjonalno-przestrzenną bazując na istniejących udogodnieniach infrastrukturalnych i komunikacyjnych. Problem gospodarki wodno-ściekowej jest na tym terenie kompleksowo rozwiązany.

Nie powinno się też uszczuplać terenów zieleni, a w ramach terenów zabudowanych będą one przedmiotem planowanych realizacji w ramach powierzchni terenów biologicznie czynnej. Istotna też jest dbałość o spływ wód deszczowych i ew. retencjonowanie wód na tym terenie. Pożądane byłoby uzyskanie niższego wskaźnika procentu zabudowy na działce i zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej oraz rozwiązania w tym zakresie systemów małej retencji, zwłaszcza, że zróżnicowanie ukształtowania terenu na to pozwala.

²⁵ <http://apwsk.poznan.rzgw.gov.pl> [dostęp: 30-09-2021]

Dla ochrony walorów krajobrazowych plan zawiera ustalenia dotyczące gabarytów budynków, intensywności zabudowy i formy architektonicznej tej zabudowy, aby była ona spójna ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną miasta.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych przepisów i na podstawie również tych przepisów są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057). Dokumentem obowiązującym jest przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. z 2019 r. poz. 794). Z punktu widzenia niniejszego projektu planu i jego zakresu należy wziąć pod uwagę najistotniejszy element jakim jest ochrona powietrza i wód. Wzięto pod uwagę m.in. Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 przyjęty 3 września 2015 r. oraz Cele zrównoważonego rozwoju ustanowione na konferencji w Nowym Jorku w 2015 r., co przekłada się na Europejską Strategię Zrównoważonego Rozwoju oraz priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 7. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju czy ochronę różnorodności biologicznej. Za równie ważne uznaje się ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem (w tym eliminację niskich źródeł emisji, zmianę technologii i paliw na niskoemisyjne oraz rozwój gminnych systemów ciepłowniczych), ochronę zasobów naturalnych, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i leśnymi.

Odpowiednie odniesienia znajdujemy również m.in. w „Programie Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”²⁶ oraz w „Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na lata 2012-2018 z perspektywą na lata 2018-2023”²⁷.

W „Programie Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” w oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, określono cele i kierunki interwencji Programu oraz typy zadań zgłoszonych przez samorządy dla poszczególnych obszarów interwencji. Realizacja zaproponowanych zadań nie dotyczy wszystkich jednostek i będzie uzależniona od uwarunkowań prawnych oraz środowiskowych.

Poniżej wymieniono poszczególne cele oraz sposób ich realizacji w omawianym dokumencie planu miejscowego.

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza:

- dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu:
 - osiągnięcie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5} i PM₁₀,
 - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu i pyłu zawieszzonego PM_{2,5},
 - osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu,
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;

Plan realizuje ten cel poprzez uwzględnienie zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii i umożliwi rozbudowę np. sieci ciepłowniczych.

2. Zagrożenie hałasem:

- dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu,

²⁶ Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XXXVI/611/17 z dnia 25 września 2017 r.

²⁷ Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XXVI/434/12 z dnia 24 września 2012 r.

- zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;

W planie nie przewiduje się lokalizacji inwestycji generujących ponadnormatywny hałas.

3. Pola elektromagnetyczne:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;

Plan wprowadza zapisy uwzględniające ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

4. Gospodarowanie wodami:

- zwiększenie retencji wodnej województwa,
- ograniczenie wodochłonności gospodarki,
- osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;

Plan wprowadza ustalenia w zakresie małej retencji, zwiększenie retencji wodnej poprzez inwestowanie w „zieloną” i „niebieską” infrastrukturę. Nie planuje się przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę.

5. Gospodarka wodno-ściekowa:

- poprawa jakości wody powierzchniowej,
- wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;

Plan obejmuje tereny w pełni zwodociągowane oraz skanalizowane i umożliwia roboty budowlane w zakresie tych przedsięwzięć.

6. Zasoby geologiczne:

- ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;

Brak takich terenów w granicach planu.

7. Gleby:

- dobra jakość gleb,
- rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;

Brak terenów wymagających remediacji czy rekultywacji.

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami;

Na obszarze planu gospodarka odpadami prowadzona jest zgodnie z systemem przyjętym w gminie, co zostało potwierdzone w ustaleniach planu.

9. Zasoby przyrodnicze:

- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zwiększenie lesistości województwa;

Plan zachowuje tereny zieleni i wprowadza zasady zagospodarowania tych terenów, w tym zakaz zabudowy.

10. Zagrożenie poważnymi awariami:

- utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii;

Na obszarze planu nie przewiduje się takich przedsięwzięć.

11. Edukacja:

- świadome ekologicznie społeczeństwo;

Działanie poza zakresem planu miejscowego.

12. Monitoring środowiska:

- zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Działanie poza zakresem planu miejscowego.

Natomiast w „Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na lata 2012-2018 z perspektywą na lata 2018-2023” w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) za główne cele uznano m.in. zmniejszenie ilości odpadów, zwiększenie odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska, gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o regionalne zakłady zagospodarowania odpadów, zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych oraz wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów komunalnych.

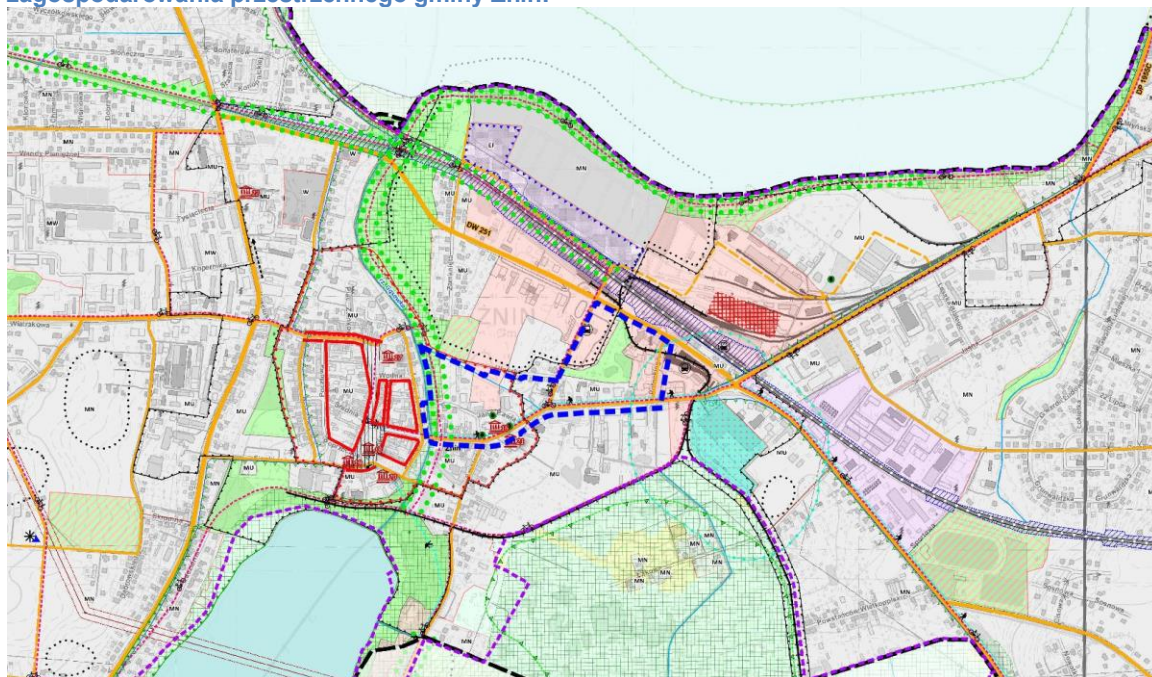
W zapisach planu wprowadzono odpowiednie ustalenia dotyczące ochrony powietrza poprzez zastosowanie urządzeń niskoemisyjnych lub alternatywnych źródeł energii oraz sposób zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną. Usytuowanie zabudowy w obszarze miejscowego planu powinno pozwolić na odpowiednią ochronę wszelkich zidentyfikowanych dotąd zasobów naturalnych.

4) Projektowana zmiana użytkowania terenu

W obowiązującym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin (wersja ujednolicona zatwierdzona Uchwałą nr XXVIII/305/2020 Rady Miejskiej w Żniniu z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin) obszar objęty miejscowym planem obejmuje tereny w strefie miejskiej:

- tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącą zabudową usługową (MU – zabudowa śródmiejska, MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna),
- tereny zieleni urządzonej,
- tereny komunikacji.

Rysunek 11 - Lokalizacja obszarów opracowania planu na tle Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin.

Źródło: Urząd Miejski w Żniniu

Na obszarze planu ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – **MW**;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – **MW/U**;
- 3) tereny zabudowy usługowej – **U**;
- 4) tereny zieleni urządzonej – **ZP**;
- 5) tereny zieleni urządzonej oraz wód powierzchniowych śródlądowych – **ZP/WS**;
- 6) tereny parkingów – **KP**;
- 7) tereny dróg publicznych klasy lokalnej – **KDL**;
- 8) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej – **KDD**;
- 9) tereny publicznych ciągów pieszych – **KX**;
- 10) Teren kolejowy lub teren publicznego ciągu pieszego – **KK/KX**.

Dla większości terenów plan utrzymuje dotychczasowe przeznaczenie wynikające ze zrealizowanej zabudowy. Na niektórych obszarach rozszerza możliwości zabudowy poprzez zmianę przeznaczenia z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wielorodzinną. Projektowane zmiany dotyczą doprecyzowania funkcjonalnego przeznaczeń oraz ponownej delimitacji terenów zielonych wyłączonych spod zabudowy. Określone są również szerokości dróg (zarówno publicznych jak i wewnętrznych) i publicznych ciągów pieszych w liniach rozgraniczających.

5) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z zasadą zrównoważonego rozwoju w ustaleniach projektu planu ustalono:

- stopień zainwestowania terenu w sposób procentowy oraz intensywność zabudowy,
- procentowy udział powierzchni terenu biologicznie czynnego w powierzchni poszczególnych terenów,
- parametry projektowanej zabudowy,
- obsługę komunikacyjną,
- zasady wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną.

Z uwagi na kontekst historyczny, zapisy planu koncentrują się na adekwatnych zasadach zabudowy, które przejawiają się w jej skali, gabarytach, geometrii dachu. Ponadto, na rysunku jak i w zapisach planu wprowadzono pojęcie pierzei, które odnosi się do sposobu sytuowania budynków wzdłuż ul. 700-lecia.

Wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego zawsze będą miały zastosowanie do realizowanych inwestycji, gdyż są przepisami nadrzędnymi w stosunku do prawa miejscowego, a Rada Miejska ma delegację prawną jedynie do ustalania rodzaju inwestycji i formy przestrzennej zabudowy.

Ustalenia planu w sposób szczegółowy określają funkcję poprzez wyznaczenie przeznaczenia terenu i linii rozgraniczających. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono:

- 1) zakaz lokalizacji:
 - a) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego,
 - b) zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii,
 - c) stanowisk postojowych na powierzchni wliczanej do określonej planem minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.
- 2) zagospodarowanie odpadów zgodnie przepisami odrębnymi;
- 3) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na zagospodarowanych terenach:

- a) MW/U oraz MW – jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych,
 - b) U – jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w zależności od lokalizowanych funkcji na danym terenie,
 - c) ZP i ZP/WS – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
- 4) zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych powierzchni terenów;
 - 5) możliwość zagospodarowania mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych, na terenie inwestycji;
 - 6) możliwość lokalizacji urządzeń melioracji wodnych oraz zbiorników wodnych, rowów i innych urządzeń służących retencjonowaniu wody;
 - 7) stosowanie ciepła systemowego lub indywidualnych systemów grzewczych, wyposażonych w urządzenia przystosowane do spalania paliw płynnych, gazowych i stałych o niskich wskaźnikach emisji lub alternatywnych źródeł energii;
 - 8) zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu lub przenikaniu zanieczyszczeń i hałasu oraz rozwiązań minimalizujących poziom emisji z terenów zabudowy usługowej, dróg publicznych lub linii kolejowej na sąsiednie tereny objęte ochroną akustyczną, co najmniej do wartości dopuszczalnych;
 - 9) dopuszczenie stosowania jako rozwiązań, o których mowa w pkt. 8: ekranów, ścian, nasypów ziemnych, zieleni izolacyjnej, oraz zastosowanie tzw. „cichej nawierzchni” przy budowie i przebudowie dróg.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa projekt planu ustala zgodnie z przepisami odrębnymi uwzględnienie lokalizacji:

- 1) pomników przyrody, oznaczonych na rysunku planu,
- 2) całego obszaru objętego planem w granicy Obszaru chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich;
- 3) całego obszaru objętego planem w granicy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław - Gniezno” w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem;
- 4) części obszaru objętego planem w granicy:
 - a) obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
 - b) obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$).

Natomiast w zakresie zasad rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

- 1) dopuszcza się roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej;
- 2) ustala się:
 - a) zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) zachowanie odległości między przewodami i urządzeniami infrastruktury technicznej oraz innymi obiektami budowlanymi, zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi,

- c) powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych,
 - d) odprowadzanie ścieków bytowych, przemysłowych i komunalnych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
 - e) zasilanie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej w tym:
 - budowę linii elektroenergetycznych wyłącznie jako podziemnych, kablowych,
 - lokalizację stacji transformatorowych słupowych lub małogabarytowych,
 - dla usytuowania urządzeń elektrycznych, w tym stacji transformatorowych, nie jest wymagane zachowanie ustalonych na rysunku planu linii zabudowy,
 - f) zaopatrzenie w wodę do celów bytowych i technologicznych ze zbiorczej sieci wodociągowej;
- 3) w zakresie wód opadowych i roztopowych ustala się:
- a) możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, bądź odprowadzenie ich do kanalizacji deszczowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) realizację rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych w szczególności: zbiorniki na deszczówkę, np. beczki, studnie chłonne, oczka wodne, place deszczowe, rozumiane jako place z obniżonym poziomem terenu w stosunku do otaczającego gruntu czy wykorzystywanie naturalnego ukształtowania terenu, zielone dachy, ogrody deszczowe: ogrody z roślinnością oczyszczającą wodę i wiążącą wodę na długo w glebie;
- 4) dopuszcza się zaopatrzenie terenów zabudowy z istniejącej i rozbudowanej sieci ciepłowniczej;
- 5) dopuszcza się zaopatrzenie terenów zabudowy w gaz zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) w zakresie sieci telekomunikacyjnej ustala się budowę linii telekomunikacyjnych w powiązaniu z istniejącą siecią;
- 7) dopuszcza się przebudowę linii napowietrznych kolidujących z planowaną zabudową na linie kablowe;
- 8) dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych i biogazowni, przy czym ogniwa fotowoltaiczne można lokalizować wyłącznie na dachach budynków, za wyjątkiem wyposażenia terenów dróg.

Ustalenia odwołują się do sieci infrastruktury technicznej, która obarcza tereny ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu. Powyższe ustalenia w większości odwołują się do przepisów odrębnych, ponieważ to one kształtują zasady zaopatrzenia w media jak również postępowanie z odpadami oraz ściekami bytowymi, przemysłowymi czy też wodami opadowymi i roztopowymi. Plan jest aktem prawa miejscowego i nie ma delegacji do regulacji tych kwestii, tak jak akty prawa wyższego rzędu, chyba że dają one taką możliwość. Część z ustaleń nie odwołuje się do przepisów odrębnych, gdyż z poziomu dokumentu planu ustala się zasady, które nie są sprecyzowane ogólnie, a są słuszne i celowe z punktu widzenia ochrony środowiska np. zakaz lokalizacji stanowisk postojowych na powierzchni wliczanej do minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych.

Co do ustaleń dotyczących poszczególnych terenów to wysokość budynków mieszkalnych ustalono w zgodzie ze skalą zabudowy istniejącej w zależności od kontekstu przestrzennego i rodzaju geometrii dachu. W podziale na grupy zabudowy

powierzchnię zabudowy – z uwagi na zróżnicowanie planowanego zagospodarowania ustalono w zróżnicowanym przedziale w zależności od konkretnej funkcji – średnio nie większą niż 30%-45% powierzchni działki budowlanej, przy założonej powierzchni terenu biologicznie czynnego – nie mniejszej niż 20%-50% powierzchni działki budowlanej. Są też tereny zielone, dla których ustalono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 70% powierzchni działki budowlanej. Minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych zaś ustalono na poziomie zbliżonym w większości do powierzchni obecnie istniejących nieruchomości, ponieważ celem jest niedopuszczanie do zbyt drobnych wtórnych podziałów nieruchomości.

Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że ustalenia do poszczególnych obszarów są między sobą spójne i będą stanowiły czytelne zasady zabudowy i zagospodarowania terenów znajdujących się w tym fragmencie miasta Żnina.

6) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu

Zainwestowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę charakteryzować się będzie podobną intensywnością jak zabudowa istniejąca bądź zlokalizowana w sąsiedztwie, o czym świadczy zakładana gęstość i intensywność zabudowy. W celu złagodzenia niekorzystnego oddziaływania na środowisko zabudowy jako takiej oraz zachowania wartości kulturowo-przyrodniczych, projektowana zabudowa nasyciona zostanie określonym udziałem powierzchni terenu biologicznie czynnego. Zostały wyznaczone również rozległe tereny zieleni, a także wyznaczono małe place zieleni w miejscach, gdzie istnieje obecnie zieleń zagospodarowana w formie tzw. parków kieszonkowych. Takie miejsca wyznaczono odrębnym przeznaczeniem.

Niekorzystne oddziaływanie związane z wprowadzonym zainwestowaniem, wiązać się będzie nie z samymi ustaleniami planu jako takimi, ale z faktyczną budową, eksploatacją oraz bieżącą konserwacją zabudowy i urządzeń technicznych. Pod warunkiem właściwej realizacji zabudowy oraz eksploatacji zgodnie z przepisami odrębnymi, przekształcenia środowiska w stosunku do stanu obecnego nie powinny być znaczące. Nie ulega jednak kwestii, że uszczupleniu ulegnie powierzchnia terenu dotąd biologicznie czynna wskutek powstania nowej zabudowy. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne uzależnione będzie od zastosowanego wariantu ogrzewania budynków, choć w tym przypadku mamy w części terenów opracowania planu do czynienia z wykorzystaniem ciepła systemowego. Plan nakazuje stosowanie technologii niskoemisyjnych i dopuszcza stosowanie alternatywnych źródeł energii.

Zagrożenia nadzwyczajne dotyczyć mogą niespodziewanych i ekstremalnych zjawisk przyrodniczych (tj. powodzie, huragany, ulewne deszcze itp.) lub awarii wynikających z zawodności sprzętu lub zaniedbań ludzi.

Powodem zagrożeń dla środowiska mogą być również wadliwie działające instalacje mechaniczne, niewystarczające lub nadmierne uszczelnienie podłoża, zła gospodarka ściekowa, lub niewłaściwa gospodarka odpadami. Wszelkie naruszenia w tym względzie regulują przepisy nadrzędne w stosunku do prawa miejscowego.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu.

W rozdziale zawarto opis, analizę i ocenę przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w tym wszystkie jego elementy.

Ponadto przedstawiono:

- zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji miejscowego planu,
- metody analizy skutków realizacji postanowień miejscowego planu,
- informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informację o braku rozwiązań alternatywnych.

1) Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne

W rejonie projektowanej zabudowy nie występują obszary naturalne. Zasoby naturalne, rozumiane jako twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji - dzielą się na zasoby naturalne odnawialne i nieodnawialne.²⁸

Zabudowa realizowana na podstawie projektu planu nie będzie oddziaływała na nieodnawialne zasoby naturalne rozumiane jako złoża kopalin z uwagi na brak ich udokumentowanego występowania na obszarze objętym opracowaniem.

Co do zasobów naturalnych odnawialnych, oddziaływanie na twory organiczne, tj. rośliny, zwierzęta i ekosystemy nie będzie się różniło od obecnego. Obszar planu nie ingeruje w tereny zielone, a istniejącą zieleń zachowuje. Tereny zieleni urządzonej przewidziano jako obszary parkowe. Należy przypuszczać, że również w ramach zakładanej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dojdzie do realizacji terenów faktycznie zielonych i racjonalnie zagospodarowanych.

Zmiana warunków gruntowo-wodnych dotyczy głównie etapu realizacji inwestycji. W trakcie prac ziemnych, związanych z realizacją nowej zabudowy nastąpi zerwanie i przemieszczenie powierzchniowych warstw glebowych. Naruszeniu i trwałym przekształceniom ulegnie struktura gruntu do głębokości wykonania wykopów pod nawierzchnie, budynki i infrastrukturę techniczną.

Wprowadzenie terenów zabudowy na obszarach dotąd niezabudowanych zawsze wiąże się ze zwiększeniem ilości produkowanych odpadów – podobnie jak również rozwój istniejącej zabudowy. Na omawianych terenach odpady będą pochodzić z gospodarstw domowych oraz usług istniejących i mogących powstać na terenie. Zarówno przepisy odrębne, jak i zapisy planu nakazują odpowiednią gospodarkę odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi²⁹ poprzez ich segregację i gromadzenie w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Przy przestrzeganiu przepisów prawa zmniejsza się ryzyko zanieczyszczenia powierzchni ziemi czy wód związanego z realizacją miejscowego planu. Przy czym jako przestrzeganie prawa rozumie się również właściwą segregację odpadów, która często przebiega niezgodnie z wytycznymi. W tym zakresie konieczne są ustawiczne działania edukacyjne. Nieumiejętna segregacja odpadów w gospodarstwach domowych jest np. przyczyną wzrostu cen za wywóz odpadów. Oczywiście problem ten jest szerszy, ponieważ w dużej mierze odpady biorą swój początek z produkcji opakowań. Większa świadomość podmiotów produkujących opakowania może znacznie przyczynić się do lepszej segregacji, a finalnie do zmniejszenia ilości odpadów w ogóle.

²⁸ <https://encyklopedia.pwn.pl>

²⁹ ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 poz. 888 ze zm.)

2) Warunki hydrologiczne i ochrona wód

Utrzymanie odpowiedniej wielkości powierzchni terenów biologicznie czynnych zminimalizuje niekorzystne zmiany hydrologiczne. W aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 na obszarze JCWP w zasięgu których znajdują się obszary planu, stwierdzono obecność presji głównie komunalnej, ale też i nierozpoznanej. Biorąc zatem pod uwagę rozwój sieci kanalizacyjnej, ryzyko pogorszenia się stanu wód na tym terenie będzie znikome i należy przypuszczać, że nieosiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP nie wystąpi.

Planowana zabudowa również nie powinna wyrzucić negatywnych skutków na stan GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław - Gniezno, o ile gospodarka ściekowa będzie prowadzona w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Zaleca się docelową rozbudowę kanalizacji sanitarnej, co przyczyni się do zmniejszenia ryzyka przedostania się zanieczyszczeń do gruntu, w tym do wód podziemnych – ale i powierzchniowych. Z uwagi na zaliczenie wszystkich JCWP do wód wrażliwych na zanieczyszczenia azotem pochodzącym ze źródeł rolniczych istotna jest właściwie prowadzona gospodarka rolna. Plan nie przeznaczają terenów pod funkcje rolnicze. Na stan wód w JCWP ma tutaj głównie presja komunalna związana z urbanizacją czy też gospodarką wodno-kanalizacyjną. W zakresie presji komunalnej istnieje ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń pochodzących np. z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych. W takiej sytuacji należy uszkodzony sprzęt wymienić, lub też jeżeli to możliwe – uszczelnić. Taka sama sytuacja może mieć miejsce w przypadku awarii kanalizacji sanitarnej, wówczas również należy podjąć natychmiastowe działania zmierzające do zlikwidowania nieszczelności.

W przepisach planu ustalone są możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, głównie na terenach zieleni ale też w granicach poszczególnych nieruchomości (tzw. mała retencja). Ustalono również dopuszczenie realizacji rozwiązań pozwalających na retencjonowanie wód opadowych na terenie nieruchomości i rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych, w szczególności wodne place zabaw, place deszczowe, rozumiane jako place z obniżonym poziomem terenu w stosunku do otaczającego gruntu czy wykorzystywanie naturalnego ukształtowania terenu. Tzw. place deszczowe z powodzeniem są realizowane na osiedlach mieszkaniowych jako miejsca rekreacji w terenie dla mieszkańców w porze „suchej”. W przypadku deszczu nawalnego plac wypełnia się wodą zapobiegając jej szybkiemu odpływowi. Świetnym rozwiązaniem są również ogrody deszczowe. Wpływa to pozytywnie na temperaturę i warunki wilgotnościowe na terenach zabudowanych.

Zmiany w zakresie hydrogeologii nie powinny wyrzucić negatywnego wpływu na środowisko i wszystkie jego komponenty w obszarze rozpatrywania, ani na tereny sąsiednie.

3) Różnorodność biologiczna, flora i fauna

W obszarze projektowanej zabudowy nie występuje żaden element szaty roślinnej nie przekształcony przez człowieka. W projekcie planu wprowadzono zapisy o minimalnym procentowym udziale terenu powierzchni biologicznie czynnego, by zapewnić odpowiednią równowagę dla lokalnego mikroklimatu.

Z jednej strony niewielkiemu uszczupleniu ulegnie powierzchnia terenu obecnie biologicznie czynnego z uwagi na planowany zasięg zabudowy, a z drugiej strony plan czytelnie wyznacza tereny zieleni z zakazem zabudowy. Zakłada się, że zabudowie mieszkaniowej będzie towarzyszyć zieleni ogrodów przydomowych. Po pewnym czasie wprowadzona zagospodarowana roślinność pozwoli wzbogacić walory przyrodnicze poszczególnych fragmentów terenu opracowania. Przy spełnieniu wszystkich warunków określonych w projekcie wprowadzenie nowej zieleni wpłynie korzystnie nie tylko na teren planowanych inwestycji, ale również tereny sąsiednie.

Ze względu na istniejące duże przekształcenia antropogeniczne nie przewiduje się znaczącego wpływu ustaleń miejscowego planu na świat zwierzęcy omawianego obszaru. Mimo zmniejszenia powierzchni terenów zielonych występująca obecnie różnorodność biologiczna flory i fauny nie ulegnie znaczącym zmianom.

4) Krajobraz

Ustawa o ochronie przyrody definiuje walory krajobrazowe jako wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami definiuje natomiast pojęcie krajobrazu kulturowego, czyli przestrzeni historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze. Obie te definicje wskazują na istniejącą zależność pomiędzy naturalnymi walorami środowiska oraz działalnością człowieka i jego wkładem w kreowanie krajobrazu. Zapisy planu miejscowego mają pozwolić na ochronę wszystkich składników krajobrazu i wprowadzenie nowych elementów przyrodniczych i budowlanych w harmonii z otoczeniem.

W celu ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ograniczono intensywność zabudowy oraz wprowadzono:

- pierzeje zabudowy wzdłuż ul. 700-lecia,
- podział funkcjonalny adekwatny do rodzaju zabudowy i możliwości terenowych,
- ochronę konserwatorską w odniesieniu do historycznych walorów obszaru śródmieścia,
- określone wymiarami odległości nieprzekraczalnych linii zabudowy,
- parametry i lokalizację budynków z poszanowaniem kontekstu historycznego,
- szczegółowy zakres stosowanej zewnętrznej kolorystyki budynków.

W planie zawarto również ustalenia dotyczące gabarytów budynków i kształtu dachów oraz maksymalną powierzchnię zabudowy pozwalającą na zachowanie pożądanej intensywności zabudowy. Założenia projektu planu są zgodne z podstawowym celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, którym jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem - dlatego swoim zasięgiem obejmuje całe terytorium Polski.³⁰ W przypadku przedmiotowego planu ochrona i planowanie krajobrazu polega na dopełnieniu struktury przestrzennej zabudowy miasta.

Wprowadzenie nowej zieleni, w tym zadrzewień towarzyszących zabudowie, pozwoli utrzymać istniejące walory krajobrazu oraz poprawi estetykę nowo zainwestowanych terenów. Wpłynie również korzystnie na stosunki wodne oraz warunki wilgotnościowe obszarów podlegających zabudowie i obszarów sąsiednich.

5) System powiązań i przyrodnicze obszary chronione

Tereny objęte projektem miejscowego planu podlegają przyrodniczej ochronie formalno – prawnej w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jezior Żnińskich” – dotyczy wschodnich krańców obszaru opracowania. Ustalenia planu wypełniają ustalenia rozporządzenia przyjętego Uchwałą nr XLIX/810/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2018 r. poz. 4856).

Najbliżej terenu opracowania znajduje się obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” Natura 2000 – PLH040028, który położony jest w odległości

³⁰ tekst i założenia Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (Florencja 2000 r.) – dostępna w Internecie <http://ochronaprzyrody.gdos.gov.pl> [dostęp 27-09-2021]

ok. 8,8 km w linii prostej na wschód od najbliższej położonego fragmentu obszaru opracowania omawianego planu miejscowego. Nie przewiduje się zatem niekorzystnego oddziaływania na obszar Natura z uwagi na oddalenie obszaru miejscowego planu od obszarów chronionych. Żadne z chronionych typów siedlisk nie występują w sąsiedztwie projektowanego zainwestowania i przez to nie ma ryzyka ich naruszenia czy zniszczenia. Brak jest na obszarach w sąsiedztwie terenów objętych planem miejscowym elementów podlegających faktycznej ochronie w związku z celami i przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Ustalenia projektu planu nie wywrą zatem negatywnego wpływu na gatunki chronione obszarów Natura 2000.

6) Warunki życia i zdrowie ludzi

Projektowane przeznaczenie terenów powinno wpłynąć pozytywnie na zdrowie oraz warunki życia ludzi. Obszary objęte planem usytuowane są w obrębie terenów już zagospodarowanych, a przyszła zabudowa będzie dostosowana do obecnego stanu zagospodarowania, a także wpłynie pozytywnie na ład przestrzenny oraz kompleksowość procesów inwestycyjnych w obrębie planowanej zabudowy.

W zapisach planu w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji istniejących i projektowanych urządzeń infrastruktury technicznej.

7) Jakość powietrza i klimat lokalny

Dalsza zabudowa nie powinna w sposób znaczący wpłynąć na stan higieniczny powietrza w stosunku do stanu obecnej szkodliwości, ponieważ udział nowej zabudowy będzie niewielki w stosunku do stanu istniejącego. Źródłem zanieczyszczenia powietrza jest głównie niska emisja, pochodząca z ogrzewania budynków. Tutaj problemem jest kwestia źródła pochodzenia ciepła zarówno w indywidualnych źródłach jak i w systemie ciepłowniczym, które obecnie pochodzą z paliw kopalnych. Na chwilę obecną, nie ma wymagań ustawowych w tym zakresie, ale przyjmując za cel odejście od paliw kopalnych i redukcję emisji CO₂ do atmosfery do zera do roku 2050, zastosowanie narzędzi prawnych będzie niezbędne. Te działania będą konieczne w celu powolnego cofania zmian klimatycznych na Ziemi.³¹

W chwili obecnej prowadzone są liczne działania mające na celu poprawę jakości powietrza w Polsce. Działania te następują na poziomie centralnym, ale też i samorządowym. Zaangażowane w kampanię edukacyjną są również szeroko rozumiane media. Kluczowe jest instalowanie w systemach grzewczych urządzeń nie bazujących na paliwach kopalnych albo przynajmniej charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji. W niniejszym planie miejscowym zakłada się stosowanie nowoczesnych technologii minimalizujących negatywne skutki emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jednak dla rzeczywistej poprawy stanu jakości powietrza jest faktyczne wdrażanie postulowanych działań w życie oraz egzekwowanie wymogów przepisów prawa w tym zakresie oraz dalsze ich zmiany zmierzające do stopniowej eliminacji paliw kopalnych z użytku.

Ustalenia adekwatne do obecnej sytuacji prawnej znalazły odzwierciedlenie w tekście planu. Działania te są zgodne z obowiązującymi dokumentami POP dla strefy kujawsko-pomorskiej, a w szczególności z działaniami naprawczymi zawartymi w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszzonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej”,³² przy czym należy mieć świadomość, że to wciąż za mało, aby odwrócić zachodzące procesy w zmianach klimatu.

³¹ <https://ziemianarozdrozu.pl/>

³² Uchwała Nr XXIII/340/20 z dnia 22 czerwca 2020 r. Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. Pom. z 2020 r. poz. 3479).

Dla poprawy warunków wilgotnościowych i zrównoważenia warunków termicznych duże znaczenie ma też odpowiednie nasycenie terenu zielenią oraz mała retencja wód opadowych. Odpowiednie ustalenia znalazły odzwierciedlenie w planie miejscowym.

8) Zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym opracowaniem występują zewidencjonowane obiekty zabytkowe podlegające ochronie konserwatorskiej. Ustalenia planu zawierają rozległe zasady zagospodarowania i zabudowy dla obiektów objętych tą ochroną w zależności od stopnia ich zaszeregowania pod względem przynależnego rejestru. Ustalenia te zawarte są w §7-§12 części tekstowej planu i stanowią czytelny i kompletny zestaw zasad pozwalający na zachowanie wartości historycznych obszarów i obiektów występujących na obszarze opracowania planu miejscowego.

9) Ochrona przed hałasem

W przypadku przedmiotowego projektu planu miejscowego zachowanie dopuszczalnych poziomów wartości hałasu dla projektowanych terenów nie będzie stanowiło problemu. Sąsiedztwo dróg publicznych, ze względu na ich niskie obciążenie ruchem samochodowym, nie będzie wpływać na klimat akustyczny obszaru oraz na generowanie wibracji. Zgodnie z art. 174 ustawy Prawo ochrony środowiska emisje polegające m.in. na powodowaniu hałasu, powstające w związku z eksploatacją dróg, nie mogą spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny. Ponadto ochrona akustyczna terenów regulowana jest w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu dla poszczególnych rodzajów terenów prezentuje tabela 3. Zaznacza się, że zakwalifikowanie danego terenu do terenów chronionych akustycznie oznacza, iż dopuszczalny poziom hałasu musi być dotrzymany na granicy tego terenu.

Tabela 3 – Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej												
Tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45
Tereny domów opieki społecznej												
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45	50	45	68	59	55	45	50	45
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe												
Tereny mieszkaniowo-usługowe												

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112)

10) Promieniowanie elektromagnetyczne i strefy ograniczonego inwestowania

Na obszarze objętym miejscowym planem przebiegają jedynie linie elektroenergetycznie niskiego napięcia, a co za tym idzie nie przewiduje się negatywnego oddziaływanie istniejących linii elektroenergetycznych na ludzi.

11) Przewidywane skutki oddziaływania planu na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania miejscowego planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Opracowywany plan jest związany z poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego wpływem o charakterze: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym, długoterminowym, stałym i chwilowym.

Tabela 4 - Oddziaływanie projektowanej zabudowy.

Analizowane zagadnienie	Przewidywane skutki oddziaływania
Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	Planowane funkcje nie niosą za sobą ryzyka stałego czy też skumulowanego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Zanieczyszczenia mogą być krótkoterminowe i chwilowe związane np. z etapem budowy budynku.
Naturalna rzeźba terenu	Wpływ krótkoterminowy przy realizacji budynków.
Zagrożenie erozją	Na omawianym terenie nie wystąpi zagrożenie erozją w wyniku realizacji zabudowy.
Gleby wysokiej jakości	Gleby wysokiej jakości pochodzenia organicznego zostały przekształcone poprzez procesy urbanizacyjne i w chwili obecnej stanowią podłoże zabudowy śródmiejskiej. Częściowo plan miejscowy przeznaczają tereny pod funkcje zieleni urządzonej, w tym parkowej.
Zasoby naturalne (rozumiane jako złoża udokumentowane)	Bark występowania udokumentowanych złóż kopalin.
Jakość wód powierzchniowych	Planowana zabudowa mieszkaniowa i usługowa o ile gospodarka ściekowa będzie rozwiązana we właściwy sposób - nie będzie miała negatywnego wpływu na jakość wód powierzchniowych. Nie przewiduje się zanieczyszczeń powierzchni ziemi, które mogłyby się przedostawać wraz z wodami opadowymi i roztopowymi do wód powierzchniowych. Należy przede wszystkim starać się zagospodarować wody na nieruchomości, zgodnie z ustaleniami planu. Na obszarze występują strefy szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 i raz na 100 lat), przy czym ich zasięgi nie są znaczne i tym samym nie będą stanowiły zagrożenia.
Jakość wód podziemnych	Obszary opracowania obejmują grunty średnio lub słabo przepuszczalne w zachodniej części opracowania i grunty o bardzo dobrej wodoprzepuszczalności we wschodniej części opracowania. Nie przewiduje się przedostawania się zanieczyszczeń do wód podziemnych z uwagi na uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową na tym terenie. Nie przewiduje się też drastycznego wzrostu poboru wody ze źródeł podziemnych. Nie przewiduje się zatem negatywnego

	wpływu na jakość wód podziemnych w tym GZWP 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno.
Stosunki wodne	Zabudowa na tym terenie nie będzie powodować zmiany stosunków wodnych w sposób długotrwały. Mogą pojawić się chwilowe i krótkoterminowe skutki wywołane realizacją inwestycji budowlanych.
Walory krajobrazu, harmonia	Ustalenia planu kładą duży nacisk na ukształtowanie zabudowy w sposób harmonijny wobec struktur przestrzennych miasta o zwartej strukturze osadniczej. Spodziewane są pozytywne długotrwałe skutki dla krajobrazu.
Walory estetyczne	Wypełnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej pozwoli na pozytywny odbiór zabudowy, co trwale podniesie walory estetyczne omawianego fragmentu miasta Żnina.
Obszary chronione	Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary chronione położone w sąsiedztwie. Istniejące pomniki przyrody w sąsiedztwie kościoła św. Floriana są zachowane.
Fragmentacja siedlisk	Na obszarze planu nie stwierdzono siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt. Nie przewiduje się więc oddziaływania na te komponenty.
Różnorodność biologiczna	Uzupełnienie terenu zielenią urządzoną i utrzymanie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej jest istotna z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono w obszarze planu w przedziale 10%-70% powierzchni działki budowlanej w zależności od funkcji terenu. Realizacja terenów zielonych zgodnie z tym wskaźnikiem powinna zmniejszyć negatywne skutki na bioróżnorodność w sposób proporcjonalny i długotrwały.
Funkcjonowanie korytarzy ekologicznych	Brak wyznaczonych korytarzy ekologicznych na obszarach planu. Dolina Gąsawki może pełnić funkcje lokalnego korytarza ekologicznego, co umożliwia przeznaczenie terenów przylegających pod zieleń.
Jakość życia mieszkańców	Tereny zabudowy zaprojektowane są w sposób zrównoważony i skutki realizacji planu będą pozytywne dla jakości życia mieszkańców.
Rozwój gospodarczy gminy	Realizacja zabudowy przyczyni się pozytywnie i długotrwałe na rozwój gospodarczy miasta Żnina.
Zdrowie ludzi	Planowane funkcje nie należą do uciążliwych. Z uwagi na ustalony wariant ogrzewania budynków (niskoemisyjne źródła oraz ciepło systemowe) – nie przewiduje się wzrostu zanieczyszczenia powietrza w związku z ogrzewaniem budynków. W projekcie planu nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć generujących hałas czy zanieczyszczenie powietrza, a także zakazuje się zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii.
Powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	Nie przewiduje się znaczącego zwiększenia negatywnego oddziaływania.
Zabytki	Ustalenia planu gwarantują zachowanie wartości historycznych obiektów i obszarów występujących na obszarze planu i objętych ochroną konserwatorską.
Klimat akustyczny	Planowane funkcje nie będą generowały zanieczyszczenia hałasem.

Promieniowanie elektromagnetyczne	Nie przewiduje się realizacji nowych urządzeń elektromagnetycznych, mogących pogorszyć obecne warunki. Istniejące linie elektroenergetyczne nie będą negatywnie wpływać na planowaną zabudowę z uwagi na zachowanie normatywnych odległości.
Produkcja odpadów	Zwiększy się produkcja odpadów, zatem konieczne będzie systemowe rozwiązanie segregacji i zbiórki odpadów z gospodarstw. Będzie to oddziaływanie stałe i długoterminowe.
Redukcja ilości odpadów	Przy założeniu, że segregacja odpadów będzie powszechnie i świadomie realizowana, można się spodziewać redukcji odpadów, ale będzie to odczuwalne dopiero długoterminowo.
Wielkość powierzchni terenu biologicznie czynnego	Po realizacji obszarów zieleni na wymaganych powierzchniach biologicznie czynnych, należy się spodziewać pozytywnych i stałych skutków wpływu na równowagę w środowisku przyrodniczym.

Z powyższej analizy wynika możliwe negatywne oddziaływanie projektowanego zainwestowania związane głównie z etapem realizacji inwestycji - zanieczyszczenie powierzchni ziemi, realizacja wykopów pod zabudowę. Długotrwale negatywne oddziaływanie związane może być ze zwiększoną produkcją odpadów. Negatywne oddziaływanie na wody powierzchniowe może też nieść za sobą nieuregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, wbrew ustaleniom planu i przepisom odrębnym. Realizacja planowanych inwestycji i na podstawie ustaleń planu na przedmiotowym obszarze może przynieść za sobą również skutki pozytywne i oddziałujące długotrwale.

12) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W związku z realizacją ustaleń projektowanego miejscowego planu prognozuje się brak oddziaływania transgranicznego na środowisko przyrodnicze. Brak tu transgranicznych połączeń ekologicznych. Oddziaływanie zabudowy ograniczy się do obszaru miejscowego planu.

13) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zredukowania niekorzystnego wpływu zabudowy terenu na funkcjonowanie powiązań przyrodniczych należy dążyć do biologicznej zabudowy obszarów mających pełnić funkcje przyrodnicze (powierzchnia terenu faktycznie biologicznie czynnego).

Inne rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko powinny zmierzać do racjonalnego wykorzystania terenu. Celem minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze zaleca się:

- zachowanie i pielęgnację istniejących i projektowanych terenów zieleni w celu poprawy stanu bioróżnorodności na terenie miejskim;
- wprowadzenie obowiązku odpowiedniego nasycania terenu zielenią;
- możliwość zagospodarowania mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych, na terenie inwestycji;
- w zakresie kształtowania zabudowy: określenie charakteru zabudowy, gabarytów, geometrii dachów;
- sprecyzowanie zasad obsługi infrastrukturą techniczną.

Wszystkie powyższe zalecenia zostały zawarte w zapisach projektu miejscowego planu.

14) Alternatywne rozwiązania

Prognoza nie zawiera propozycji rozwiązań alternatywnych dla projektu planu, gdyż jest on zmianą obowiązującego miejscowego planu i muszą być zgodne z wytycznymi „Studium ...”.

15) Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Skutki realizacji projektowanych inwestycji na środowisko są monitorowane i określone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego na terenie województwa przez GIOŚ. Badania monitoringowe przeprowadza się w sposób cykliczny, stosując ujednoczone metody zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych. GIOŚ prowadzi monitoring jakości powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb.

Niektóre działania kontrolne będą prowadzone przez gminę w ramach kompetencji, jakie władze gminne posiadają. Takie działania będą dotyczyć sposobu zagospodarowywania odpadów, lokalizowania nielegalnych składowisk śmieci, sposobu odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych, wycinki drzew i krzewów. Są to działania prowadzone na bieżąco w ramach zadań powierzonych samorządom gminnym, a sposób ich realizacji określony jest w przepisach prawa oraz w dokumentach strategicznych gminy.

Zgodnie z art 55. ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata terenu w oparciu o dostępne dane o środowisku. W ramach monitoringu należy uwzględnić:

- stopień zrealizowania nowej zabudowy,
- stopień zrealizowania nowych sieci infrastruktury technicznej, jeśli ich budowa była konieczna.

5. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, podsumowanie i wnioski.

Celem opracowania projektu omawianego projektu planu miejscowego jest ustalenie zasad zabudowy i zagospodarowania terenów miejskich fragmentu śródmieścia miasta Żnin. Celem planu jest regulacja linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania – terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej w tym wyznaczenie terenów dróg publicznych i wewnętrznych, a także terenów zielonych z zakazem zabudowy.

Przepisy projektowanego miejscowego planu określają parametry zabudowy z dbałością o ład przestrzenny oraz w zgodzie z założeniami urbanistycznymi gminy. Obszar ma dogodną dostępność komunikacyjną, co pozwala na efektywne zarządzanie terenem i kompleksową obsługę w zakresie infrastruktury technicznej.

Wprowadzone zapisy dotyczące ochrony wszystkich składników środowiska są wystarczające również w świetle obowiązujących przepisów. Niektóre z nich nawet wykraczają poza standardowe zakresy np. ograniczenie spektrum usług dla zabudowy usługowej. Można przypuszczać, że przy respektowaniu ustalonych zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, niekorzystne zmiany w środowisku przyrodniczym mogą zostać zminimalizowane. Uzupełnienie zabudowy na projektowanych obszarach nie wpłynie niekorzystnie na istniejące i projektowane tereny chronione, wpłynie natomiast korzystnie na jakość życia mieszkańców i rozwój usług podstawowych.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Opracowana prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze dotyczy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żnin Ostrów”.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania oparto się na szeregu dokumentów wykonanych na potrzeby gminy, na dostępnych danych przestrzennych oraz na przepisach prawa i strategicznych dokumentów nadrzędnych wyższych szczebli samorządu. W rozdziale 1 opisano cel i zakres miejscowego planu oraz metody sporządzania prognozy. Dla rozpoznania środowiska przyrodniczego w rozdziale 2 przeanalizowane zostały kolejno jego składniki: położenie geograficzne i rzeźba terenu, warunki geologiczno – gruntowe, stosunki wodne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy, klimat lokalny oraz obszary chronione.

W rozdziale 3 zawarto charakterystykę ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w tym cele ochrony środowiska uwzględnione w planie oraz potencjalne zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu.

W rozdziale 4 opisano potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska w tym obszary chronione. Analiza ww. składników wykazała negatywne skutki inwestycji, ale również wskazała również możliwe działania zmierzające do minimalizacji tych skutków. Podczas prognozowania oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń planu przeanalizowano położenie i użytkowanie terenu, którego dotyczy opracowywany plan, projektowane przeznaczenie terenu, i ustalenia projektu miejscowego planu. Z analizy wynika, że realizacja ustaleń planu nie powinna doprowadzić do zmian hydrogeologicznych na jego terenie i na terenach sąsiednich, nie spowoduje znaczących niekorzystnych zmian w szacie roślinnej i pokrywie glebowej.

W rozdziale 5 dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych. Tereny opracowania planu są uzupełnieniem istniejącej zabudowy miejskiej. Zapisy planu zobowiązują do wprowadzenia zabudowy w taki sposób, by wpisywała się harmonijnie w całość funkcjonalno – przestrzenną miasta Żnina oraz by nie wywierała negatywnego wpływu na tereny sąsiednie.

Wszelkie inwestycje budowlane przyczyniają się do trwałej zmiany środowiska naturalnego. Ustalenia projektu planu uwzględniają rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko, proponowane w niniejszym opracowaniu. Jeżeli realizacja projektowanego zagospodarowania terenu przebiegać będzie w sposób prawidłowy, środowisko przyrodnicze nie dozna uszczerbku. Warunkiem jest jednak respektowanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz nadrzędnych przepisów prawa.

7. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne.

Podczas sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korzystano z informacji zawartych w następujących materiałach źródłowych:

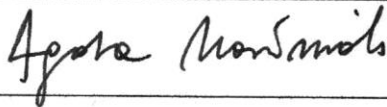

- Mapy topograficzne, mapy zasadnicze, mapy ewidencyjne, mapy glebowo – rolnicze;
- Dostępne dane przestrzenne;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin;
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- Polska – Rejony Fizycznogeograficzne wg Jerzego Kondrackiego;
- Mapa geomorfologiczna niziny wielkopolsko-kujawskiej, pod. redakcją B. Krygowskiego;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016, poz. 1967);
- Ramowa Dyrektywa Wodna - Dyrektywa 2000/60/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.);
- „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 794);
- Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pomorskiego – na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na lata 2012-2018 z perspektywą na lata 2018-2023;
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020);
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych nieorganicznych i organicznych – za rok 2020;
- ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju, dostępny w Internecie: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- Regionalizacja geobotaniczna Polskie, J. M. Matuszkiewicz, Polska Akademia Nauk, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;
- Potencjalna roślinność naturalna Polski, J. M. Matuszkiewicz, Polska Akademia Nauk, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r; Państwowy Instytut Geologiczny, dostępny w Internecie: <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>;
- Bank Danych Lokalnych, GUS, dostępny w Internecie: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>;
- Literatura specjalistyczna.

Ponadto sporządzając prognozę oparto się na następujących aktach prawa:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021, poz. 741 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021, poz. 710 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021, poz. 1098 ze zm.),

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2021, poz. 1420);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. 2020, poz. 1333 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021, poz. 1326);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020, poz. 1219 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz. U. z 2021, poz. 624 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich sytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 Nr 155, poz. 1298);

Dla potrzeb sporządzenia „Prognozy...” przeprowadzona została bezpośrednia wizja terenu.

Autorzy:	
mgr inż. arch. Agata Marciniak	
mgr inż. arch. Aldona Cieśla	
mgr inż. Sonia Myszak	

